

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Letna naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani, Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici številka 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v četrtek, 31. decembra 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 149.

Za znižanje naših javnih dajatev!

V primeri z možnostjo zaslužka so naša javna bremena jako težka. Na enega prebivalca odpade po statističnih računih z vštetiimi samoupravnimi dajatvami obremenitev okoli 1000 Din na leto. V zapadnih državah je ta vsota sicer izdatno višja, vendar pa navzlic temu tam obremenitev v primeri z možnostjo zaslužka in večjim bogastvom, ki plačuje razmeroma visoke davke, ni tako občutno kakor pri nas, kjer lahko štejemo res velike industrije in izdatnejša premoženja še po prstih. Radi tega se naše dajatve porazdele po ogromni večini samo na male in gospodarsko šibke edinice, ki obremenitve preko svoje plačilne zmožnosti pač težko prenašajo.

Za naše gospodarstvo pomenja davčni zakon iz leta 1928, ki se je pričel izvajati z letom 1929, izdatno višjo obremenitev. Za dokaz za trditve vzemimo samo pridobnino. Pridobnina po prejšnjem zakonu je znašala v letu 1928, z vsemi državnimi pribitki za našo banovino okoli 4.600.000. Poleg tega so morali oni, ki so imeli preko 12.000 Din dohodkov, plačati se dohodnino, ki je znašala v celoti okoli 13 milijonov dinarjev. Ako vzamemo, da so to dohodnino plačali samo trgovci in industrijci — dejansko so jo plačevali tudi boljše situirani kmetovalci, hišni posredniki itd., je plačalo gospodarstvo na svoje dohodke iz trgovine, obrti in industrije kolikor ne podlegajo javni računodaji, okoli 18 milijonov Din davka.

Ako pa sedaj pogledamo statistiko za leto 1929, vidimo, da je res izpadla dohodnina, ker se je z novim zakonom uknila, zato je bila pa tem občutnejša pridobnina, ki je v celoti znašala preko 36 milijonov Din. Breme se je torej z novim zakonom povečalo za celih 100%. Povišanje v tej izmeri pa je samo povprečno, računsko. Ako proučimo, koliko se je povečalo breme pri malem trgovcu ali obrtniku, pridemo še do povsem drugih rezultatov. Ravno te dni nam je prišlo v roko vprašanje malega obrtnika, ki s strahom vprašuje, ali ni v njegovih davčnih predpisih pomota. Leta 1928. je plačal pridobnino 6 Din, dohodnina je bil oproščen, leta 1929 in naslednja leta pa se je ocenil nje.

gov dohodek letno na 5000 Din in je plačal samo osnovnega davka 300 Din vsako leto, zraven pa še doklade, ki so znašale tudi preko 300 Din tako, da znaša njegova obremenitev z dokladami vred okoli 700 Din, dočim je prej plačeval vsega skupaj komaj 12 Din. Koliko znaša v tem konkretnem primeru višja obremenitev, si lahko vsak sam izračuni.

Breme pa ostre še samoupravne doklade, ki stalno naraščajo. Doklade, ki so znašale leta 1928, v naši banovini samo 354 milijone Din, so se v letu 1929, dvignile na 464 milijone Din in dosegle v letu 1930. že okoli 100 milijonov Din.

Tako rastejo bremena, možnost zaslužka pa se vedno manjša in posledice niso izostale in se kažejo v vedno ostrejših oblikah.

Sedanja vlada uvideva težak položaj, katerega povzročajo javna bremena, in je v štirih novelah olajšala davčno breme kmetovalcem, ki so še v najtežjem položaju, znižala je izmero dopolnilnega davka na zemljiški davek, zgradarino in družbeni davek ter znižala davčno merilo za rentnino; končno je znižala tudi osnovni davek na zemljišča. Vlada pa se ne namerava ustaviti sredi pota. S proglasom z dne 25. septembra 1931 je odločno naglasila nujno potrebo, da se reformira naš celokupni davčni sistem. S to reformo naj se pravilnejše in pravičnejše razdele javna bremena in ukneje davščine, ki so se uvedle ali povišale samo iz prehodnih potreb.

Neposredno štedenje, izvedeno v državnem in samoupravnem gospodarstvu do zadnje občine, bo ugodno vplivalo na razvoj narodnega gospodarstva kateremu moramo s smotreno organizacijo ustvariti možnost solidnega razvoja.

Znižanje državnih in samoupravnih dajatev bi slabo vplivalo na javno gospodarstvo samo, ako bi ne bili dani pogoji in možnosti za štednjo, odnosno znižanje izdatkov za administracijo. Pri nas so v tem pogledu v polnem obsegu dani pogoji za znižanje dajatev. Najbolje to dokazuje odredba predsednika ministrskega sveta, da se po banovinah izvrše redukcije proračunov, v kolikor so možne

brez škode za službo. Ako se bodo na iz analognih pozicij državnega proračuna, bo prihranek brez dvoma tolik, da bi se vsa davčna bremena z dokladami vred mogla znižati na izmero, ki vstreza davčni moči in plačilni zmožnosti našega gospodarstva.

V trdnem prepričanju, da bo vlada svojo namero v polnem obsegu izvršila, gledamo z zaupanjem na bodoče leto, ki naj nam prinese razbremenitev in poživitev našega gospodarstva. Ta žarek upanja nam daje moč, da preko trenutnih težav gledamo z optimizmom v bodočnost.

Srečno novo leto!

želita

Uredništvo — Uprava

J. Zadravec, član Zbornice za TOI:

Naše obrtništvo in gospodarska kriza

Po predavanju odličnega hrvatskega obrtniškega voditelja sem posnel sledeče zanimive misli in nasvete:

Celo naše narodno gospodarstvo in s tem vred naš obrtni stan se nahaja v težki gospodarski krizi. Ni sicer naša naloga, da preiskujemo vzroke te krize, vendar smo tudi mi dolžni, da doprinesemo svoj obuluz k njenemu oblaženju.

Gospodarska kriza ni samo v naši državi. Svetovno gospodarstvo je zapadlo v obstoječe težkoče v sled oslabljenja kupne moči konzumentov. To se je v najhujši meri pokazalo v onih državah, ki producirajo daleko več kot potrebuje njih lastni konzum. Od eksporta svojih pridelkov odvisne države so kot jeziček na tehnični svetovskih tržiščih ter je umljivo, da jih vsak pretresljaj na barometru narodnega gospodarstva spravi iz ravnovesja.

Z izgubo odnosno z oslabljenjem nekaterih velikih inozemskih in tujezemskih tržišč izginil je za Evropo velik del konzuma. Z ruskim dumpingom, čigar namen je prodajati blago v velikih množinah pod lastno ceno, je doprinesena nepregledna škoda zlasti za evropske agrarne države.

Racionalizacija obratov je povzročila proizvodnjo ogromnih količin, ki jih konzum niti ob normalnih gospodarskih prilikah, še manj pa ob sedanji oslabilosti, ne more prevzeti. Kot naravno posledico tega smo občutili dejstva, da so tvornice zmanjšale produkcijo, da so deloma celo ustavile obratovanja. Stotisoči delavcev so ostali brez dela, brez zaslužka, a lanec krize je postal s tem novim oslabljenjem gospodarske in kupne moči delavca-konzumenta širši in postaja vedno nevarnejši.

Požrtvovalno iščejo naši narodni gospodarji zroke, zakaj je nastopila tudi pri nas kriza s tako močjo in kaj se naj ukrene za omiljenje iste? Kapaciteta in plasman naše industrije in obrti sta z redkimi izjemami navezana na domača tržišča. Konzument naših tržišč je naš človek. Naši čevljarji in naša čevljarska industrija ne pošilja svojih izdelkov v inozemstvo; isto velja za ostale stroke naše obrti: za mizarje, krojače, ključavničarje in druge. V očigled temu se naša domača produktivnost ne bi smela bati svetovne konkurence, niti ne bi

smela biti odvisna od tuje konkurence in od pretresljajev na tujezemskih tržiščih. Ni torej vzrok naše krize edinole svetska nadprodukcija in oslabilost kupne moči, ampak veliki del razlogov moramo iskati v naši državi odnosno med nami samimi in pri našem konzumentu.

Statistika našega uvoza in izvoza potrjuje našo lastno krivdo v marsičem in nam kaže pot k odkritju vzrokov in sredstev za omiljenje krize.

Glasom statistike ministrstva financ je bilo v letu 1930 uvoženo v našo državo čevljev v vrednosti za 96 milijonov 690 tisoč dinarjev, od teh, kar posebno poudarjam, za preko 26 milijonov platnenih in svilenih čevljev.

Iz same Češkoslovaške (Bafa) smo uvozili čevljev za 58 milijonov dinarjev.

Res je sicer, da izvažna naša država kože divjačine in goveda in da je ta izvoz v letu 1930 presegel 108 milijonov dinarjev, a pri tem ne smemo pozabiti, da smo v tem času uvozili kož posebnih vrst v sirovem in soljenem stanju daleko več, po statistiki za preko 195 milijonov dinarjev.

Na glasu smo kot zemlja, ki prideluje mnogo in lepega lesa. Tudi naši mizarji, strugarji in tesarji uživajo izborni sloves. A kaj vse to pomaga, ko smo vendar v lanskem letu uvozili lesa v vrednosti za več ko 50 milijonov.

Naši domači krojači so brez posla, a naši boljši sloji, zlasti v obmejnih mestih, gredo v Avstrijo, da nakupijo svoje obleke. Naše tekstilne tovarne zapirajo svoje obrate, a mi kupujemo angleško blago. V prvi polovici tega leta je znašal uvoz tkanin 334 milijonov dinarjev, a gotovih oblek pa za več kot 8 milijonov dinarjev. Vse to poleg 15.000 naših čevljarjev in poleg lepih tisočev naših krojačev, ki po večini stoje brez dela in brez zaslužka. Le prepogosto zahteva naš konzument tujezemsko blago, a se pri tem ne zaveda, da je kriza circulus vitiosus celotnega narodnega gospodarstva, s katero je treba, predno bije dvanajsta ura, previdno računati.

Ali ni ironija, če pomislimo, da uvažamo vsako leto za preko 8 milijard dinarjev tujezemske robe. Ta ogromni denar dajemo mi letno inozemstvu, namesto da bi pospeševali domačo zaposlenost in da najmanj polovico od tega uporabimo doma v prid našemu obrtništvu in naši industriji, v korist našemu delavstvu, v dobro naši državi in avtonomnim blagajnam, ki kaj rade zahtevajo od nas denar in zopet denar, da plačajo s tem svoje uradništvo in da krijejo ostale državne potrebe. Ne želimo carinskih zidov niti se ne želimo udajati fantaziji, ampak moremo le realno zahtevati to, kar je mogoče.

Ne čakajmo pa samo pomoči od države, temveč skušajmo sami iskati pomoč za ozdravljenje. Država ne more in ne sme celotni uvoz iz inozemstva zabraniti, sicer zgubimo trg za naše žito, za meso, drva, in vino in za druge naše agrarne proizvode, toda vsak izmed nas se mora zavedati težke gospodarske krize, ki se s kupovanjem tujezemske robe le še povečuje.

Sosedje Avstrijci so nam lep vzgled domoljubja. Gosto nabiti lepaki po graških in dunajskih ulicah, „österreichischer kauft österreichische Waren“ nas uče, da kupujemo v naši državi samo ono, kar sami produciramo, da pomagamo v prvi vrsti samemu sebi in povzdignemo blagostanje našega naroda in s tem blagostanje naše države.

Spoštujmo inozemske izdelke, saj se zamoremo od njih učiti, toda ne zame-

V POMOČ BEDNIM!

Poziv ljubljanskemu trgovstvu!

Bežen pogled na preteklo leto nam govori o velikih perturbacijah v svetovnem gospodarstvu. Pod pritiskom težkih prilik, ki so jih izzvale produkcijske, valutne in obče poslovne težkoče, se je pričelo v poslednjih mesecih vedno občutnejše pojavljati vprašanje preskrbe širokih mas brezposelnih in obubožanih, — ki jih mednarodne statistike z družinskimi člani štejejo okrog 50 milijonov.

Borba za vsakdanji kruh postaja vedno občutnejša, gospodarsko življenje prehaja v popoln zastoj tako, da trgovski stan preživlja v zadnjem času najtežje čase. Zavedajoč se teh časov, ni trgovski stan niti najmanj okleval odzvati se pozivu, pomagati revežem.

Pod geslom »Bližnjemu v stiski pomagaj!« je ljubljanski gremij trgovcev na predlog predsednika Zveze trgovskih gremijev g. Jos. J. Kavčiča soglasno sklenil, da ljubljansko trgovstvo izvede v kljub težki gospodarski krizi, ki tare slehernega trgovca, širokopotezno socialno akcijo za pomoč revežem z vsemi sredstvi.

Akcijiski odsek »Pomožne akcije Gremija trgovcev«, obstoječ iz uglednih in agilnih ljubljanskih trgovcev gg. Albina Smrkolja, Josipa Bahovca, Frana Pogačnika, Antona Verbiča in K. A. Kregarja, nam jamči, da bo započeta akcija pokazala javnosti popolno razumevanje ljubljanskega trgovstva do najbednejših.

Z željo na uspešnejše poslovno leto 1932, ki je v začetku pričeto z globoko socialno zamisljivo »Bližnjemu v stiski pomagaj!«, prestopa ljubljanski gremij trgovcev v novo leto do svojih članov z iskreno željo, da bi započeta akcija uspela najčastnejše pod geslom »Vsi za enega, eden za vse«.

Ivan Gregorc I. r., načelnik.

Lojze Šmuc I. r., tajnik.

tujmo dela naših sinov, ki zaslužijo istotako pošteno existenco za pošteno delo.

Na vsakem, ne samo na obrtniku je, da zahteva blago domače produkcije. Čevljar naj kupuje svoje potrebščine pri domačem krojaču, pri domačem trgovcu, klobučarju in tudi drugi stanovi so dolžni, da se podpirajo medsebojno.

Kaj je Franciji pripomoglo do blagostanja? Patriotizem in nacionalna zavest. Francoz je šel mimo blaga, s katerim mu je inozemstvo poplavilo zemljo in je kupoval domače proizvode. Kar se v domovini ustvarja, kar ustvarja njeno moč, zasluži tvojo pažnjo. Tuje proizvode puščaj na miru, če hočeš storiti dobro sebi in domovini. Tako in enako glase tujezemski reklamni lepaki in to bi naj v mnogih primerih veljalo tudi za nas.

Lep primer nacionalne zavesti in štedljivosti so nam Čehi. Oni dohajajo v masah k nam, ustvarjajo si pa na Jadranu lastne restavracije in štedijo svoj denar kakor le morejo, da krepijo s tem svojo in svoje države gospodarsko moč.

Naša domača produktivnost je na lepi višini. Naša obrt, naša industrija v marsičem nadkrilujeta inozemsko. Mi imamo prvovrstnih čevljarjev, krojačev, mizarjev itd., ki čakajo, da se jih zaposli. Treba nam je le medsebojnega spoštovanja in zaupanja in nič ne bo lažje, kot držati svoj dinar v svoji zemlji, zavedajoč se izreka velikega Wilsona, da je samo ekonomsko močan narod vreden svoje politične svobode.

Iz naših organizacij

Uradni dan zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Celje in Celjsko okolico se vrši v torek dne 6. januarja 1932 od 8. do 12. ure predpoldne v posvetovalnici gremija trgovcev v Celju, Razlagova ulica št. 8, prtiličje levo.

Registriranje izvoznikov živine

Na podlagi zakona o organizaciji in kontroli izvoza živine, živinskih proizvodov in izdelkov je Zavod za pospeševanje zunanje trgovine pri trgovinskem ministru izdal poziv vsem izvoznikom živine, živinskih proizvodov in izdelkov, da se registrirajo pri zavodu v smislu § 5. gori citiranega zakona. Imenovani izvozniki se morajo zavodu za pospeševanje zunanje trgovine (Beograd, Miloša Velikoga br. 42) prijaviti do 10. januarja 1932 zaradi registracije za izvoz živine in proizvodov v okviru izvoznih kontingentov, ker se drugače ne morejo posluževati ugodnosti, ki izvirajo iz določb trgovinskih pogodb glede izvoznih kontingentov. Prijava mora vsebovati: 1. naziv in naslov podjetja, zadruga ali osebe, ki se želi udeležiti v izvozu živine in živinskih proizvodov; 2. dokaz o protokolaciji podjetja odnosno zadruga ali združene zveze (če živinorejec želi sam izvažati, tedaj je potrebno potrdilo občine, potrjeno od prvostopne upravne oblasti, da je živina, ki jo želi izvoziti njegova last); 3. označba vrste živali, ki jo dotični želi izvažati (volj, krave, junci, bik, teleta, konji, svinje, debele ali mesne, ovce, koze) in v katero državo hoče izvažati; 4. izvlaček iz knjig o tem, koliko je dotični izvoznik od leta 1925 ali od poznejšega pričetka poslovanja izvozil do 1. decembra (posebej za vsako leto in državo po vrsti in količini).

DEPRESIJA V NEMČIJI TRAJA DALJE

Zavod za konjunkturno raziskovanje v Nemčiji je izdal pravkar svoje tretje letošnje poročilo o gospodarskem položaju. Poročilo ne kaže pšebnega zupanja v položaj. Težka mednarodna kreditna in gospodarska kriza traja dalje. Začetkov za konsolidacijo konjunktore ni videti. Zboljšanje v letu 1932 bo odvisno od mobilizacije zamrzlih kratkoročnih kreditov in od odstranitve političnega zadolženja. V Nemčiji se je pložaj nadalje poostiril in znaki krize se jačijo.

Franjo Pavlica:

Oskrbovanje zvarovčkov (kvarglov)

Malokdaj se mi je posrečilo dobiti v naših trgovinah dobre zvarovčke, po naše kvargle imenovane sirčke. Tudi na Moravi v bližini Olomuca, kjer se jih največ izdeluje, ni dobiti vedno najboljših. Pri tem pa mislim predvsem na okus in ne toliko na konsistenco.

V naše kraje se uvažajo menda ti mali sirčki še vedno iz Češke. Zadnja leta so se vrgli tudi v Avstriji in Nemčiji na fabrikacijo zvarovčkov, ker hočejo na ta način zajeziti uvoz iz Češke. Svoječasno je izdelovala tudi mlekarna Bernhard v Mariboru te vrste sirčke. Bili pa od koderkoli, dobri, to je užitni postanejo samo, ko dozoriijo.

Sirarne iz Češke pošiljajo napol dozorele tvaruške (češko ime kvarglov), kar je povsem pravilno. Na transportu, pa tudi pri trgovcu se mora druga polovica sredine zrezati, sicer bi se raztekli pred ali med prodajo.

V hladnem vremenu razkrajanje zaostaja, na suhem prostoru v trgovini se osušijo in vsled tega nadaljnje zorenje prestane ali je prepočasno. Konzument dobi blago, katerega sredina je povsem surova (skuta) nepredelana. Ne pozabimo torej, da je na sirčkih življenje milijonov nevidnih bitij, ki uspevajo samo pri toploti in primerni vlagi. Da bodo sirčki dozoreli, jih moramo po prejemu pravilno oskrbovati. Samo dozoreli kvargli so užitni in tako lahko prebavni, da jih prenese tudi prav občutljiv želodec. V popolno dozorelih tvaruških so beljakovine razpustne od 80—100%. So potemtakem najlažje prebavljivi sir.

Da bodo konzumentje zadovoljni, dajem kot praktik in poznavalec te vrste sira sledeča navodila: Sirčki se naj po prejemu pregledajo v koliko so dozoreli. Ako so dozoreli, moramo omejiti nadaljnje razkrajanje, kar se doseže na ta način, da postavimo

zaboj na hladno mesto pod 15° C. Če so sirčki v srednje zrelem stanju, tako da je srednja polovica še bela in trda, jih postavimo na toplejše mesto 18—20° C. Hitrejšje zorenje bomo pa dosegli, če sirčke razvijemo in nato zložimo v fakozvane kupe sirček na sirček v zaboju. V slučaju, da so presuhi, ali pa da je prostor, kjer jih postavimo, suh, tedaj se ovlažijo z vodo ali mešanico vode in piva. Ovlažjenje se izvrši s tem, da se sirčki pogladijo z mokro roko. Na ta način bodo zvarovčki skoro dozoreli. Pri manjši, počasnejši prodaji oviramo zorenje kakor sem že gori napisal.

Pravilno dozoreli, dober sirček mora biti srednje mehek, tako da se z nožem lahko razmaže na kruhu. V notranjosti naj bo sir svetlikast, kar je znak, da so beljakovine predelane. Barve lepe rumenkaste, okusa pikantnega, nikoli preslani. Aroma tipičen po kvarglih in ne neprijetno dišeči.

Trgovci, ki bi želeli praktičnega pouka o ravnanju z zvarovčki, naj se zglasijo na III. kmetijskem oddelku banske uprave, kjer sem službeno brezplačno na razpolago kot veččak v mlekarstvu.

Zakon o kontroli izvoza živine

Nj. Vel. kralj je na predlog trgovinskega ministra in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in proglasil zakon o kontroli izvoza živine ter živinskih proizvodov in izdelkov. Ta zakon pooblašča trgovinskega ministra, da more v svrhu racionalizacije izvoza živine in živinskih proizvodov kakor tudi v svrhu izvajanja odredb trgovinskih pogodb, ki se nanašajo na ta izvoz, po potrebi in po odobrenju ministrskega sveta z uredbami, pravilniki in naredbami predpisati: a) odredbe za organizacijo izvozne živine in živinskih proizvodov ter izdelkov in b) kontrolne ukrepe, s katerimi se naj ta izvoz zavaruje. Pooblastilo velja za izvoz goveda, konj, svinj, ovac, koz, perutnine, jajc, mleka in vseh njihovih proizvodov.

Kontrola nad izvozom živine in živinskih proizvodov vrši trgovinski minister preko zavoda za pospeševanje zunanje trgovine. Ta kontrola, ki se predpiše na podlagi pooblastila tega zakona, ima namen, omogočiti pravilno izvajanje odredb trgovinskih pogodb o kontingentiranju izvoza živine in živinskih proizvodov, nadalje razdelitev teh kontingentov, nadzorstvo nad časovno in lokalno razdelitvijo kontingentov, in vse, kar je s tem v zvezi. Pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine se ustanovi strokovni odbor, ki ga bo imenoval trgovinski minister. V tem odboru bodo zastopniki zainteresiranih ministrstev, gospodarskih organizacij, zadrug in družb. Vsa podjetja, zadruga in osebe, ki želijo izvažati živino in živinske proizvode na račun kontingentov, določenih v trgovinskih pogodbah z različnimi državami, se bodo morali registrirati pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine. Trgovinski minister bo predpisal pravilnik o višini taks, ki se bodo v zvezi s to kontrolo pobirale, in o uporabi dohodkov od teh taks in dohodkov predvidenih v specialnih odredbah

trgovinskih pogodb. Dohodki od teh taks, dohodki od kazni, izrečenih na podlagi tega zakona, kakor tudi ostali dohodki v zvezi z izvozom živine in živinskih proizvodov ter izdelkov se bodo po odbitku stroškov, predvidenih v pravilniku o kontroli nad izvozom živine in živinskih proizvodov, stekali v fond za pospeševanje izvoza živine in živinskih proizvodov. S tem fondom bo razpolagal trgovinski minister.

Prestopki odredb za kontrolo izvoza živine, ki bodo predpisane z uredbo, pravilnikom ali z naredbo na podlagi tega zakona, se kaznujejo z denarno kaznijo do 25.000 Din. Izvoznika, ki bo trikrat kaznovan, lahko strokovni odbor za izvoz živine pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine začasno ali za vedno črta iz registra izvoznikov živine in živinskih proizvodov. Kazni izreka upravna oblast prve stopnje in je proti izrečeni kazni možna pritožba na upravno oblast II. stopnje, čije odločba ima izvršno moč. Z aveljavljenjem tega zakona prenehajo veljati vsi zakoni in predpisi razen carinskih in veterinarskih, ki se nanašajo na kontrolo izvoza živine in živinskih proizvodov ter izdelkov.

Kontrola izvoza živine in živinskih proizvodov, kakor jo predpisuje gornji zakon, je potrebna predvsem glede na kontingente, ki so predvideni v naši trgovinski pogodbi z Avstrijo za izvoz živine in mesa. V tej pogodbi je med drugim določeno, da obe vladi posredujejeta pri interesentih, da sklenejo ti med seboj sporazum o prometu na podlagi ugodnih kontingentov, in sicer v smislu časovne razdelitve izvoza, pri čemer je paziti na eni strani na enakomerno tvorbo cen na avstrijskem tržišču, na drugi strani pa na potrebe izvoza iz Jugoslavije. Če se tak sporazum ne doseže med privatnimi interesenti, se obe vladi sami dogovorita o časovni razdelitvi.

Gornji zakon je že objavljen v »Službenih novinah« od 22. t. m. in je s tem stopil v veljavo.

Po svetu

Narodna banka Jugoslavije izkazuje s 15. t. m. obtok bankovcev v znesku 5129 milijonov Din ter 36,9 odstotno zlato in devizno kritje.

Lesna industrija Južne Srbije zaznamuje letos za več kot eno tretjino slabšo kupčijo kakor je bila lani.

Jugoslavija je bila sprejeta v mednarodno sladkorno konvencijo 19. t. m. Zelja po pristopu je bila Jugoslaviji narokovana po tuji konkurenci na domačem trgu in po možnosti izvoza letnih 1000 vagonov sladkorja.

Na trgu konoplje v Vojvodini so zaloge zredčene, cene nespremenjene in je povpraševanje po blagu stalno.

Pšenice iz Jugoslavije je uvozila Češkoslovaška v novembru 310.000 stotov, iz Rumunije 306.000, vsega skupaj 688.000 stotov napram 498.000 stotom v lanskem novembru. Vidimo, da pridejo poleg Jugoslavije in Rumunije druge države kaj malo vpoštev.

Turško tobačno režijo bi skupina inozemskih kapitalistov rada vzela za deset let v zakup in ponuja turški vladi zanjo zakupnino 100 milijonov dolarjev, plačljivo v treh tranšah. Je verjetno, da se bo kupčija izvršila.

Obtok bankovcev v Avstriji je v znesku 1.091 milijonov šilingov bil 15. t. m. krit s 26,6 odstotki.

Dohodki davkov v Franciji so bili v novembru v znesku 3910 milijonov frankov za 41 milijonov frankov večji kot v lanskem novembru.

Monopol za import kave v Poljski je v načrtu; bila bi to delniška družba, ki bi se pečala najprvo z importom brazilske kave in nato tudi z importom kakaa. Obenem nameravajo zvišati carino na kavo od 90 na 150 zlotov, kar bi prišlo izključno v prid novi importni družbi.

Prekoatlantski promet pada; v prvih enajstih letošnjih mesecih je šlo preko Atlantika v smeri proti zahodu skupno 300.000 popotnikov proti 540.000 v isti lanski dobi.

Belgijska industrija umetne svile se bo koncentrirala in sporazumela tako glede produkcije kot glede cen. S tem bo napravljen korak naprej do mednarodne kartelizacije umetne svile.

Svetovno produkcijo sladkorja ceni dr. Mikusch v kampanji 1931-32 na 26.540.000 ton proti produkciji 30.020.000 ton v kampanji l. 1930-31 in 28.680.000 ton l. 1929-30. Na Evropo z Rusijo pride 7.730.000 ton, na Rusijo 1.800.000 ton.

Svetovno porabo sladkorja v kampanji 1931-32 ceni dr. Mikusch na 27 milj. 620.000 ton proti 26.950.000 tonam v kampanji 1930-31.

Ceno petroleja v Pennsylvaniji so vodilne petrolejske agencije znižale za 15 cents pri barrelu.

Število brezposelnih v Nemčiji je naraslo na 5.349.000, število brezposelnih v Angliji je padlo na 2.573.000. Zadnji izkazi so od 15. t. m. Zrcali se dobro posledica funtovega padca.

Nemčija je v Rusiji kupila 300.000 ton žita; tako se z zanesljivostjo zagotavlja v Berlinu.

Obtok bankovcev v Češkoslovaški je znašal na zonc tretjega decembrega tedna 6874 milijonov Kč in je bil krit s 33,9% (lani ob tem času 49,4%).

Trgovske pogodbe Nemčije z Avstrijo, Ogrsko in Rumunijo stopijo v veljavo z Novim letom.

Francoska banka ima že nad 68 milijard frankov zlata; obtok bankovcev je izkazan z 82,5 milijardami. Vse obveznosti v znesku 113 milijard so krite s 60,2 odstotki.

Skoraj vse ameriške železniške družbe so opustile letos zadnje četrtletno dividendo, ki je znašala lani 1 do 5 dol. Glavnih 171 železnic je imelo v lanskem novembru 483 mil. dol. bruto-dohodkov, letos pa 363 milijonov.

Montecatini, veliki italijanski kemični in rudarski trust, glavnicca 500 milijonov lir, je imel letos za 10 odstotkov manjši obratni dobiček kot lani.

Konkurzov v Češkoslovaški je bilo v novembru 114 proti 91 v oktobru in 99 v lanskem novembru, poravnalnih postopanj 337 proti 262 in 44.

Položaj trgovine, obrti in industrije v Sloveniji

Iz poročila predsednika Zbornice TOI g. Ivana Jelačina o delovanju zbornice v dobi od 6. junija do 18. decembra 1931

(Konec.)

Trgovske zadeve

Kakor ste čuli že na zadnji plenarni seji, je novi obrtni zakon za trgovstvo odlične važnosti. V njem je uzakonjeno načelo, ki smo ga vedno zastopali, da se mora tudi izvrševanje trgovinskih obrotov vezati na posebno usposobljenost. Izjema je sedaj v zakonu določena samo za izvrševanje malih trgovinskih obrotov. Trgovski odsek je o tej določbi razpravljaj na svoji včerajšnji seji in sklenil, predlagati ministrstvu trgovine in industrije, naj izda naredbo, ki naj bi preprečila izigravanje zakonitih določil o usposobljenosti. Razen te bodo pa potrebne tudi še glede drugih določb avtentične interpretacije, odnosno izvršilne naredbe. Zbornica bo posvečala vso pažnjo, da se v teh odprtih vprašanjih posebno pa tam, kjer vsebuje zakon pooblastila, doseže v polni meri zaščita interesov legitimnega trgovstva.

Izvajanje zakona o pobijanju nelojalne konkurence

nalaga zbornici za TOI delikatno vlogo. Tak zakon je pri nas novotarija, pa se zato sodišča in upravna oblastva, še pogosteje pa posamezne stranke obračajo na zbornico s prošnjami za izjavo, tolmačenje in nasvete. Interesi realnega in solidnega poslovanja zahtevajo, da se določila tega zakona pravično izvajajo, da se iztrebijo izrodki, ki se prav v zadnjem času v trgovskem tekmovalstvu tako često pojavljajo.

Zbiranje naročil po potnikih

Stagnacija v trgovskem prometu, katera se kaže v sosednjih državah v še občutnejših oblikah kot pri nas, je poostriala pritisk inozemske konkurence na naša tržišča. Potniki inozemskih tvrdk se pojavljajo pri nas v vedno večjem številu ter zbirajo naročila tudi pri zasebnikih, potujoč od hiše do hiše. Zal se tega prepovedanega načina trgovanja poslužujejo tudi potniki nekaterih domačih tvrdk. Zbornica je ponovno intervenirala v zaščito domačega trgovstva pri ministrstvu trgovine in industrije, pri banski upravi in sreskih načelnikih. Vsi doslej izdani ukrepi pa niso bili v stanju, da omejijo število kršitev, ki se dnevno ponavljajo. Pričakujemo, da bo uveljavljenje novega obrtnega zakona v tem oziru položaj zboljšalo, ker so po tem zakonu vsi posli trgovinskih potnikov, sklenjeni z osebami, pri katerih po zakonu ni dovoljeno iskati naročil, nični. V času od 1. I. 1931 do 15. XII. 1931 je izdala zbornica 788 potniških legitimacij, kar gotovo presega stvarno potrebo. Pri sestavi statistike je zbornica ugotovila, da imajo nekatere srednje in celo manjše tvrdke po 12, 15 in celo 30 trgovskih potnikov. O tem vprašanju je razpravljaj včeraj trgovski odsek in bo na današnji plenarni seji stavljen predlog, da se izdajanje legitimacije omeji, ker je upravičen sum, da so tvrdke z nesorazmerno velikim številom potnikov predvsem med onimi, ki kršijo predpise o zbiranju naročil pri privatnikih.

Nadalje je zbornica intervenirala tudi radi

kršitev obrtnih predpisov po krošnjarijih.

Skode, ki jih povzročajo krošnjariji trgovcem, so občutne, pa bi bilo ne samo v interesu zaščite legitimne trgovine, ampak tudi iz varnostnih ozirov nujno potrebno, da se kontrola nad krošnjariji poostri, ker se, kakor nam zbornični interesi poročajo, neredko pečajo z razpečevanjem blaga sumljivega izvora. Tudi v tem oziru bo z uveljavljenjem novega obrtnega zakona dana možnost, da se dotok krošnjarijev v naše kraje vsaj deloma zajezi.

Intenzivno je zbornica zasledovala poslovanje konzumov

in je v dokazanih primerih opozorila oblastva na prekorajne delokroge s strani posameznih konzumnih zadrug in

na izigravanje zakonitih določil v škodo trgovstva.

Interesi eksportne trgovine

Zbornične akcije za pospeševanje interesov naše eksportne trgovine so bile zelo mnogobrojne. Omenjam predvsem uspešno intervencijo radi ovir pri izvozu živine in perutnine v Avstrijo, radi kontingentiranja uvoza lesa in živine v Francijo, radi novih tržišč na zapadu za naše sadje, radi kontrole izvoza sadja in končno anketo radi kontingentiranja uvoza hmelja v Belgijo in Francijo.

Razne akcije v zaščito trgovcev

Z ozirom na dekretirano monopolizacijo šolskih zvezkov je poslala zbornica ministrstvu prosvete predstavko s prošnjo, da se monopolizacija opusti, ker bi imela monopolizacija zvezkov težke materijalne posledice, ne da bi prinesla pomembnejše koristi državi.

Med ostalimi akcijami omenjam intervencijo radi prodaje molitvenikov, radi težkoč pri carinjenju raznega blaga in v zadevi osnovanja carinsko-kemičnega laboratorija pri carinarnici v Mariboru.

Na zaprosila sodišč in obrtnih oblastev se je zbornica izjavila v kazenskih in odškodninskih zahtevah glede dopustnega dobička pri prodaji zelja, tolmačenja baisse-klavzule, običajev pri zavijanju in prodaji sveč, glede pravilnosti označb obratovališč, tolmačenja izraza »odprodajec« i. dr., pomena izraza »ca« v sklepih pismih, glede primernosti cen i. dr.

Vpisi v trgovinski register

V trgovinskem in zadrugnem registru zbornice je bilo v času od 1. januarja do 1. oktobra 1931 vpisanih in sicer: I. četrtletje: posameznih tvrdk 18, javnih trg. družb 9, družb z o. z. 18, zadrž 24; izbranih v I. četrtletju: posameznih tvrdk 7, javnih trg. družb 13, družb z o. z. 4, zadrž 8; vpisanih v II. četrtletju: posameznih tvrdk 29, javnih trg. družb 4, družb z o. z. 15, delniških družb 3 (2 centrali, 1 podružnica), zadrž 22; izbranih II. četrtletje: posameznih tvrdk 3, javnih trg. družb 6, komanditnih družb 1, družb z o. z. 1, delniških družb 1 (podružnica), zadrž 2; vpisanih v III. četrtletju: posameznih tvrdk 35, javnih trg. družb 3, komanditnih družb 1, družb z o. z. 18, delniških družb 2 (2 centrali, 1 podružnica), zadrž 188 (od teh je 161 pašniških zadrug); izbranih v III. četrtletju: posameznih tvrdk 2, javnih trg. družb 3, družb z o. z. 5, zadrž 2.

Sodelovanje pri zakonskih načrtih

Na poziv banske uprave se je zbornica udeležila razprav o načrtu zakona o vodnih zadrugah. Z nameranim zakonom o vodnih zadrugah se izloči — kakor se je to zahtevalo že z zakonom o izkoriščanju vodnih sil — nova materija iz enotnega ustava vodnega prava in se bo uredila kot povsem samostalna enota, s čemer pa bi postalo vodno pravo brez vsake stvarne potrebe prekomplecirano in nepregledno. Pripombe in predloge anketnega odbora je poslala kr. banska uprava ministru za gradbe.

Ministrstvo pravde je poslalo zbornici predloge k načrtu prvega dela novega trgovinskega zakona.

Končno je zbornica izvršila pismeno anketo in zbrala materijal za pravno ureditev vprašanja poslov na obroke ter stavila po zaslišanju prizadetih krogov ministrstvu predloge k načrtu zakona o varstvu živali in rastlin.

Obrtniške zadeve

Tudi za obrtništvo pomeni preteklo leto težko gospodarsko preizkušnjo. Splošna gospodarska kriza je občutno zadela vse stroke obrtništva brez razlike. Obrtnik po mestih in industrijskih centrih je trpel pomanjkanje naročil s strani meščanskih in delavskih slojev,

katerim so povzročile redukcije plač, mezd in zaposlenega osebja močen padeč kupne moči. Prav tako je postal vedno težji položaj podeželskega obrtnika, ki je odvisen od naročil in plačilne zmožnosti kmeta.

Roko v roki z vedno večjim pomanjkanjem naročil se pojavlja v zadnjem času tudi stalno nazadovanje cen obrtniškim izdelkom. To velja tako za oblačilne in živilske stroke, kakor za lesne, kovinske in gradbene obrte. Kjer je zaznamovali povisek cene, sta temu kriva le draginja surovine in povisek režije. Podjetniški zaslužek pa v kljub morebitnim višjim cenam absolutno in relativno stalno pada. Prisilno določanje cen s strani oblastev je težko pogodilo nekatere živilske obrte. Smatramo za neizogibno, da se upoštevajo pri kalkulaciji režijski izdatki, ki jih prizadeti obrtniki lahko nepobitno dokažejo.

poslabša še posebno

poostrena inozemska konkurenca.

Čevljarska stroka na primer ni prizadeta samo pri novih čevljih, temveč so ji začele odzemale številne popravilnice Bafe tudi popravila. — Zbornica je s posebno spomenico opozorila ministrstvo trgovine in industrije na nevdržnost položaja čevljarske stroke ter prosila, da se Bafi ne dovoli otvarjanja mehaničnih popravilnic čevljev. Nič boljši ni položaj v konfekciji. Tovarna izpodriva ročno delo. V šiviljski stroki je konkurenca potisnila zaposlenost in ceno na minimum, ko postaja delo že nerentabilno. Pletilska obrt se je izredno razvila, odkar se je to delo mehaniziralo. Ako se vpoštevajo poleg obrtnih pletilk še one, ki delajo brez obrtnega lista, gre njihovo število v stotine. Domač trg je z njihovimi izdelki prenasičen. Sedlarska stroka izgublja glavno delo, t. j. dela za konjsko vprego in luksuzne vozove. Vzdržli le še oni, ki se specializirajo na motorna vozila, za kar pa so potrebne znatne investicije za delavnico in orodje. Podobno velja za kolarski obrt. Kovarskega dela je vedno manj. V vodni, osobito pa kurilni inštalaterski obrti se občuti huda konkurenca inozemskih podjetij, ki v zvezi z dobavo inštalacijskega materijala pogosto prevzemajo pod firmo domačinov tudi montažo naprav.

Hujše od legalne konkurence škoduje obrtništvu

konkurenca nelegalnega obrtovanja.

ker odjemljejo obrtniku delo in zaslužek ljudje, ki so v svojem glavnem pokliu brezposelni ali slabo zaposleni, pa posegajo po neupravičenem rokodelskem delu. Posebno težak je v tem pogledu položaj podeželskega obrtnika.

Pobijanju nelojalne konkurence in šušmarstva je posvečala zbornica posebno pažnjo. V novem obrtnem zakonu je v tem oziru vlada ustregla opozoritvam in predlogom zbornice ter sprejela v zakon med drugim posebno zaščitne odredbe proti nelegalnemu obrtovanju, ki se je doslej skrivalo za raznimi družbami in gospodarskimi zadrugami. Četudi se zlo nelegalnega obrtovanja kljub najenergičnejšim ukrepom ne bo moglo nikoli popolnoma odpraviti, je vendarle upati, da se bo moglo vsaj primerno omejiti.

Vprašanje obrtniških kreditov

postaja s telmičnim in komercijalnim razvojem obrta vedno važnejše. Obrtnik potrebuje kredit, ako naj izvrši v delavnici moderne preureditve in investicije. Še bolj pa ga potrebuje, ako se hoče potegovati za večje dobave, bodisi posamič ali v družbi. Vprašanje pridobitve državnih dobav je poleg olajšanja pogojev za male obrtnike odvisno v veliki meri tudi od obrtniškega kredita. Zato je zbornica tudi v preteklem letu posvečala vso pažnjo temu vprašanju.

Kreditiranje obrtnika so vršili po mestih razni bančni in drugi denarni zavodi. Na deželi je delal obrtnik s tamošnjimi posojilnimi in hranilnimi zadrugami, ki so mu poprej skoro docela zadoščale. V tem je bil eden glavnih vzrokov, da ni kazal doslej posebnega zanimanja za kredit Zanatske banke, ki je bil vrhu tega zvezan še z raznimi formalnimi težkočami.

Konec članka na 4. strani.

Ing. Milan Suklje:

Zaščita umne svojine

(Konec.)

Nadalje konstatira g. Perić, da se ne more za naučno svojino uveljaviti razlog pravičnosti, kakor po njegovem mnenju niti ni pravično, da praktični tehnik, ki se je poslužil znanstvenega odkritja, s svojim razumom izkoristiti sam in edin oni izum. V poštev ne pridejo samo naravoslovni nauki, marveč tudi moralne vede, kjer niso mogoči izumi in odkritja, ki bi se dali neposredno industrijsko izkoristiti. In vendar so bile storjene duhovne in nematerijalne kreacije, ki so dale človeškemu društvu nove impulze in so pospešile razvoj kulture. Načrt konvencije ne jemlje ozira na tvorce takih kreacij. Pótem reče g. Perić: »Izgleda nam, da se načrt konvencije, svojom sistematskom pažnjom da, kod naučnika, izazove revnost u radu i samim izgledima na lične profite, stavlja malo i suviše na stranu utilitarističke škole, koja od sviju pobuda ljudskog delanja, daje prvenstvo pobudama osnovanim na ličnoj koristi, škola koja prolazi iz materijalističkoga shvatanja čovječjega sveta. ... U mesto ideje individualizma i ličnog interesa (egoizma), treba negovati ideju društvenoga jedinstva i altruizma. ... Društvo ima i svoju duhovnu stranu, i kulturu duše treba stavljati ispred i iznad kulture materije ili tehničke kulture. Ovo naročito važi za naučnike i intelektualce koji, nalazeći se na čelu društva, imaju za poziv da svojim bližnjima ukažu na puteve kojima treba ići. Naše mišljenje je, da se medju ovim putevima ne nalaze patentni za odkrića ili pronalaskeske ni avtorska prava i u opšte intelektualna svojina.« — Po njem bi dobil intelektualni egoizem z uvedbo zaščite naučne svojine le novo pobudo. Itak prinaša znanstvena profesija dostokrat tudi ekonomskih koristi, tako da se pri znanstvenemu delu nematerijalnemu interesu često pridružuje materijalni interes. To stanje bi se še poslabšalo z ustanovo naučne svojine in patentov za znanstvena odkritja in izume. Vsled neprestanega stika s fizično naravo so znanstveniki že preveč naklonjeni materiji in zavračajo idejo duhovnega. Ta duh brezverja se bo samo pojačal z materijaliziranjem profesije potom ustanove patentov. »Svečeniki cerkve neverovanja ne smejo trgovati v svojih hramih.« Izogniti se moramo oni čpansosti tem nujneje, ker je bila svetovna vojna povzročena največ po »kultu pozitivizma i odsustvu religije, činjenica za koju prirodne nauke nose jedan velik deo odgovornosti«.

Poslednji stadium je ta, da je pustilo Društvo narodov izdelati po svoji Komisiji za intelektualno sodelovanje nov projekt mednarodne konvencije, ki je bil letošnjo pomlad poslan vsem vladam v izjavo. V novem konceptu so v glavnem pridržana načela prvotnega osnutka. Razveseljivo je, da se je naša Uprava za zaščito industrijske svojine, ki je bila vprašana, tudi o novem konceptu izrazila negativno. Obstoji tedaj hača, da se projekt ne bo realiziral.

Svoje nazore lahko zaključno resumiram v kratkih stavkih:

Zaščita industrijske svojine, kakor je izvedena v veljavnih zakonih in v mednarodni Pariški uniji, ustreza potrebam narodnega gospodarstva in naj ostane nedotaknjena. Zaščita avtorskega prava po našem zakonu in Bernski konvenciji gre že do skrajnih dopustnih mej ali celo preko njih. Zahteva po zaščiti znanstvene svojine se mora a limine odkloniti. V tem pogledu se pridružujemo mnenju g. Perića, ki mu očitam le izpad na industrijsko svojino, kateri je razumljiv, ker izvira iz nejasnega pojmovanja te panoge. On namreč misli, da igra v njej glavno vlogo pravo avtorja, dočim temelji zaščita industrijske svojine v istini po nujnih potrebah narodnega gospodarstva in ustvarja ter ureja pogoje za lojalno konkurenco.

Položaj trgovine, obrti in industrije v Sloveniji

Konec članka s 3. strani.

Zadnje čase pa so prilike na denarnem trgu ta položaj bistveno izpremenile. Ker v podeželskih kreditnih združenjih ni denarja, se je tudi podeželski obrtnik začel zatekati po kredit k Znanstveni banki. Dosedanji cenzurni odbori ljubljanske podružnice Znanstvene banke, katerih je 56 in ki doslej niso pokazali pravega življenja, bodo predvidoma igrali kmalu znatno vlogo. S tem pa postane aktualnejše tudi vprašanje ustanavljanja obrtniških kreditnih združenj, o katerih je bilo dosedaj v našem kreditnem gospodarstvu še prav malo čuti. Obrtništvo čaka v bližnji bodočnosti na tem polju mnogo dela, osobito ker se bo moralo v zvezi s kreditnimi združenji reševati tudi vprašanje sistematične ureditve obrtniških produktivnih, nakupovalnih in prodajnih združenj in pa organizacij obrtniške udeležbe pri licitacijah državnih in samoupravnih dobav.

Za tehnično izpopolnitev obrta moremo v prejšnjem letu zaznamovati znaten napredek. Moderni izpopolnitvi mizarških delavnic, ki so v tem pogledu prednjačile ter si ustvarile ugodne pogoje za kvalitativno in kvantitativno konkurenco z najboljšimi inozemskimi izdelki te vrste, so sledile tudi druge stroke. V mnogih kovinarskih obratih se instalirajo pogonske naprave in stroji, ki bistveno olajšujejo delo, povečujejo kapaciteto pri relativno zmanjšani režiji ter omogočajo večjo preciznost izdelave. Omeniti je vedno pogostejšo uporabo nove varilne tehnike, ki jo pospešujejo osobito zbornični tečajji z avtoogeno varjenjem. Instalacijska stroka zaznamuje velik napredek posebno glede instalacije centralnih naprav, pri kateri smo bili še pred kratkim skoro popolnoma odvisni od tujcev. Zbornični obrtnopospeševalni zavod je posvetil razvoju teh strok posebno pažnjo ter je podelil v več primerih podpore domačim mojstrom, da so se mogli izpopolniti v inozemstvu. V prehranjevalni stroki opažamo tehnični razvoj pri pekarnah, ki v vedno večji meri uvajajo moderne peči. Tudi stavbna stroka vedno bolj mehanizira svoje obratovanje, zlasti v pogledu železobetonske tehnike. Huda konkurenca je dovela tudi oblačilne stroke do tega, da so začele uvajati strojno delo. Tako so že začeli tudi nekateri čevljarji uporabljati razne rokodelske pomožne stroje na električni pogon.

Važno je nadalje, da posveča obrtni osobito knjigovodstvu in kalkulaciji, kjer ga podpira zbornica s posebnimi tečajji, ki jih prireja njen zavod za pospeševanje obrta v to svrhu.

Od stanovskih organizacij je bilo v prejšnjem letu v zborničnem okolišu 178 obrtnih in 54 gostilničarskih združenj, 2 zvezi obrtnih združenj, 1 zveza čevljarjskih združenj in 2 zvezi gostilničarskih združenj. Na novo so se ustanovile 3 združenja in zveza čevljarjskih združenj, v štadiju ustanovitve pa je zveza pekarskih združenj. Organizacija teh združenj temelji na predpisih obrtnega reda. Nov obrtni zakon prinaša, kakor smo že na zadnji plenarni seji poročali, mnoge novote v pogledu ustroja obrtnih združenj in njihovih zvez. Predvsem moram opozoriti, da se po 9. marcu 1932 ne bodo mogle, razen nekaj redkih izjem, več ustanovljati strokovne združenja, zveze obrtnih združenj pa bodo mogle obstojati nadalje samo na podlagi društvenega zakona. Ustanoviti pa se imajo obvezni okrožni odbori, ki bodo združevali vse obrtne združenja (združenja) določenega okoliša.

Važen mejnik v zborničnem delovanju

V obrtnopravnem pogledu lahko smatramo datum 9. novembra, ko smo dobili nov obrtni zakon, za važen mejnik v zborničnem delovanju. Važen je tudi zakon o gradbah, ki je stopil v veljavo 16. decembra t. l. ter pomeni za gradbeno stroko znatne izpremembe napram dosedanjemu stanju. Osobito bodo predpis o regulaciji mest in tujskoprometnih krajev ter o pogojih eksportiranj pri pomogli k temu, da se bo v naše stvarstvo zaneslo več sistema in smotrenosti. Predlogi zbornice, ki jih je stavila k načrtu zakona, so v znatni meri pripomogli, da so se vpoštevale pri končni redakciji tudi želje naših gospodarskih krogov. Omeniti bi bilo nadalje konzultativno delo zbornice pri izdelavi ured-

be o elektrotehničnih normah, ki naj uvedejo v tem pogledu enotnost za celo državo.

Pri intervencionističnem delu zbornice bi bilo omeniti posredovanje v korist stavbnim podjetjem radi prevzema tvrdke Slograd po bankski upravi, zaposlenja inozemskih podjetij pri hotelskih instalacijah, radi otvarjanja Batinih obratovalnic, izvrševanja obrtnih opravil v banovinskih in kaznilniških zavodih, radi vinotočev pod vejo, klanja živine in prodaje mesa po kmetih in špeharjih, radi regulacije cen kruha in mesa.

Konzultativno delo zbornice v okviru obrtnega reda obsega izjave obrtnim oblastvom o 120 dispensnih prošnjah za nastop raznih obrtov, o 2 prošnjah inozemcev za dovolitev izvrševanja obrtov, o imenovanju predsednikov pri 16 preizkuševalnih komisijah za pomožniške preizkušnje, o preizkuševalnih redih za 2 združenja, o 3 prošnjah za stavbiško koncesijo, o 1 prošnji za podružnico stavbeniškega obrta, 23 prošnjah za omejeno zidarsko koncesijo, o 2 prošnjah za podružnico zidarskega obrta, o 5 prošnjah za razširjenje omejene zidarske koncesije, o 9 prošnjah za omejeno tesarsko koncesijo, o 1 prošnji za razširjenje omejene tesarske koncesije, o 2 prošnjah za omejeno kamnoseško koncesijo, o obsegu pravic zidarskih mojstrov v Mariboru, o ustanovitvi zveze čevljarjskih in pekarskih združenj, o ustanovitvi 3 združenj in pomožniškega zbora pri 1 združenju, o izpremembi pravil 26 združenj, v dveh primerih o reorganizaciji združenj, o 1 prošnji za zaklepanje in straženje hiš in o 9 prošnjah za jugoslovansko državljanstvo. Dalje je podala zbornica iniciativno ali na poziv svojo izjavo v številnih primerih razmejitve obrtnih pravic in delokroga poedinih obrtov.

Zbornica se je udeležila mnogih anket, dalje obrtniških zborov in sestankov, kjer so dajali njeni delegati razna pojasnila in navodila ter sprejemali želje in pritožbe obrtništva.

Strokovna izobrazba obrtniškega naraščaja

Pri strokovni izobrazbi obrtnega naraščaja bi omeniti osobito dejstvo, da so komercialni in risarski tečajji, ki so se vršili v teku letošnjega in lanskega leta, znatno izboljšali kvalifikacijo učnih moči za obrtnonadaljevalni šolski pouk. Kaže se potreba, da se k pouku v obrtnih nadaljevalnih šolah kot učitelji pritegnejo tudi sposobni mojstri in prvovrstni pomočniki. S tem se bo ta pouk tesneje naslonil na praktično delo in dobil ožji stik z učenjem v delavnici.

Statistika o obrtnih nadaljevalnih šolah v prejšnjem šolskem letu kaže, da smo imeli 94 obrtnih nadaljevalnih šol s 329 razredi, 6830 učenci, 483 učitelji. Od teh šol je bilo običnih 83, strokovnih rokodelskih 8 in gostilničarskih 3.

Z novim obrtnim zakonom se postavlja obrtnemu nadaljevalnemu šolstvu v celi državi enoten temelj. Zbornica je temu šolstvu, kakor vam znano, posvečala vedno posebno pažnjo. V prejšnjem letu je podelila poedinih obrtnim nadaljevalnim šolam 100.000 Din podpore, razen tega pa založila iz preostalih sredstev, namenjenih za te šole, še risarske predloge za strojno ključavničarstvo, za gradbeno stroko in za stavbo mizarstvo. Te predloge so se jako dobro obnesle pri pouku. V delu so še risarske predloge za druge stroke. Ta učila bodo velikega pomena za izpopolnitev pouka na obrtnih nadaljevalnih šolah.

Številke iz zbornične pisarne

Nekoliko vpogleda v zbornično poslovanje se vam nudijo še sledeče številke:

Zbornični vložni zapisnik beleži do vstevši 15. decembra t. l. 22.561 številke, število ekspediranih vlog in dopisov pa je doseglo pri zbornici 17.070, pri pospeševalnem zavodu pa 975. Poleg tega je zbornica objavila 2.640 dobavnih razpisov, da opozori interesente na udeležbo pri licitacijah. Vršile so se tri seje predsedstva, po štiri seje trgovskega in obrtnega odseka ter tri seje industrijskega odseka in pet sej Uprave Zavoda za pospeševanje obrti. Potrdil v svrhu carinskih olajšav pri uvozu je izdala zbor-

nica 901, potrdil za oprostitev carine in skupnega davka na poslovni promet 176, potrdil za udeležbo na licitacijah 1.276, potrdil za oprostitev skupnega davka na poslovni promet 1215, potrdil o protokolicaciji tvrdk 8, potrdil v svrhu nabave industrijske soli 71, raznih drugih potrdil 507, potniških legitimacij za tuzemstvo 788 in potniških legitimacij za inozemstvo 8.

Gibanje v trgovini in obrti

Kretanje v trgovini in obrti nam predložuje sledeča statistika:

Pri trgovini je znašalo:

v I. četrtletju: število prijav 290, število odjav 376; razlika — 86;

v II. četrtletju: število prijav 256, število odjav 263; razlika — 7;

v III. četrtletju: število prijav 293, število odjav 228; razlika + 65.

Skupaj se je torej število obratov zmanjšalo za 28 obratov.

Pri obrtnih podjetjih pa beležimo:

v I. četrtletju: število prijav 632, število odjav 565; + 67;

v II. četrtletju: število prijav 583, število odjav 434; + 149;

v III. četrtletju: število prijav 570, število odjav 393; + 177;

tako da znaša skupni prirastek obratov 393 za prvih devet mesecev tekočega leta.

Resnost našega gospodarskega položaja

Predno zaključim poslovno poročilo, izrekam vsem gospodom zborničnim članom, ki so mi poslali izčrpna informativna poročila glede položaja trgovine, industrije in brti v svojih okoliših, svojo prisrčno zahvalo. Številke, ki jih navajajo v teh poročilih, so tako kritične, da se je treba nad njimi resno zamisliti. Hočem navesti le par podatkov iz prejetih poročil, ki morajo tudi vsakemu lajku odpreti oči nad resnostjo našega gospodarskega položaja. Tako nam poroča g. zbornični podpredsednik Konrad Elsbacher, da so mezde delavcev v Trbovljah, ki so znašale v dobi od 15. februarja do 15. novembra 1929 še nad 51 milijonov dinarjev, padle v istem razdobju leta 1930 že na 28 milijonov dinarjev, tako, da znaša razlika na izplačanih mezdah v enem samem letu skoro 23 milijonov dinarjev.

Izdatki za vojsko posameznih držav

Društvo narodov je zbralo podatke o izdatkih posameznih večjih držav za vojsko. Slika, ki nam jo ti podatki, katere objavlja pariški *Temps*, nudijo, je sledeča (v franc. frankih):

Anglija izda letno 19 milijard 605 milijonov, U. S. A. 18 milijard, Rusija 16 milijard 800 milijonov, Francija 13 milijard 800 milijonov, Italija 8 milijard 417 milijonov, Japonska 6 milijard 668 milijonov, Nemčija 4 milijarde 278 milijonov, Poljska 2 milijardi 278 milijonov, Češkoslovaška 930 milijonov. To so pa samo izdatki, ki so namenjeni suhozemski vojski. K temu je treba prišteti še izdatke za zrakoplovbo, ki znašajo: Anglija 2385 milijonov, U. S. A. 2750 milijonov, Rusija 2 milijardi, Francija 2139 milijonov in Italija 1272 milijonov.

Toda tudi s tem še niso izčrpani vsi izdatki, katere porabijo te države za svoje oboroževanje. Danes porabi vsaka država velikanske vsote za kemijsko vojno, vedeti je pa tudi treba, da so to podatki, ki jih prizadete države same navajajo. Gotovo pa je, da se uporablja razen tega še številni drugi zneski, ki se pa skrivajo pod različni, navidezno nedolžnimi imeni.

Če le površno pregledamo teh par številke, tedaj vidimo, da se v vojne namene izdajo danes velikanske vsote, katere igrajo v današnji dobi splošne gospodarske krize, ko so vse države primorane uvajati čim večjo štednjo, veliko vlogo. Ni čuda radi tega, da se upravičeno smatra, da je od vprašanja razorožitve odvisno, ali bomo premagali gospodarsko krizo ali ne. Žalobno pa so bili vsi napor, ki so se do sedaj v ta namen podvzeli, brezuspešni. Upati pa je, da bodo te države končno vendarle — četudi po sili razmer prisiljene — izpregledale in pričele vprašanje razorožitve z resnimi nameni reševati.

Padec izvoza lesa

Predsednik Osrednje sekcije lesnih trgovcev pri Zvezi trgovskih gremijev in zbornični član g. ing. Joško Kobi ugotavlja v svojem poročilu porazne številke glede izvozne trgovine lesa iz Dravske banovine. Po njegovem poročilu je padel izvoz lesa iz Jugoslavije v razdobju od januarja do septembra tega leta napram razdobju v letu 1929:

drva: januar — september 1929: 48244 vagonov, 1931: 18.385 vagonov;

stavbni les: januar — september 1931: 110.651 vagonov, 1931: 58.624 vagonov.

Enako katastrofalen padec beležimo glede vrednosti izvoženega lesa, ki kaže:

drva: januar — september 1929: 1063 milj. Din, 1931: 350 milj. Din;

stavbni les: januar — september 1929: 11013 milj. Din, 1931: 5319 milj. Din;

pragovi: januar — september 1929: 1325 milj. Din, 1931: 929 milj. Din;

lesni izdelki januar — september 1929: 909 milj. Din, 1931: 309 milj. Din.

Iz tega pregleda sledi, da smo nazadovali v razdobju januar — september 1929 napram 1931 za preko 50 % po količini, istotako v ceni za okrog 55 odstotkov.

Podobno izzvenevajo poročila zborničnih članov gg. Josipa in Stanka Lenarčiča, pesimistično je razpoloženo poročilo g. A. Stergarja in vso težavnost plačilnih razmer nam odkriva poročilo g. F. Pintarja. Gospodje zbornični člani E. Kastelic, J. Lavtžar in A. Češarek so stali predloge, ki jih bo zbornica v svojih akcijah samoumevno vpoštevata in prosil bi še ostale zbornične člane, ki dosedaj niso poslali svojih poročil, da to storijo v čim krajšem času, ker bomo na ta način dobili pregledno sliko potreb zborničnega okoliša in lahko usmerili v novem letu pravilno zbornično delovanje.

Resnost današnjih dni nam dikтира vsem skupaj najozje in stalno sodelovanje, poglobitev stikov z vsemi gospodarskimi in stanovskimi organizacijami,

da z združenimi močmi prebrodimo težke čase,

ki jih povzročata svetovna gospodarska kriza. Le naši združeni napori nam bodo omogočili, da prestanemo to trpko preizkušnjo in da obvarujemo gospodarstvo še večjih škod.

da z združenimi močmi prebrodimo težke čase,

ki jih povzročata svetovna gospodarska kriza. Le naši združeni napori nam bodo omogočili, da prestanemo to trpko preizkušnjo in da obvarujemo gospodarstvo še večjih škod.

da z združenimi močmi prebrodimo težke čase,

ki jih povzročata svetovna gospodarska kriza. Le naši združeni napori nam bodo omogočili, da prestanemo to trpko preizkušnjo in da obvarujemo gospodarstvo še večjih škod.

da z združenimi močmi prebrodimo težke čase,

ki jih povzročata svetovna gospodarska kriza. Le naši združeni napori nam bodo omogočili, da prestanemo to trpko preizkušnjo in da obvarujemo gospodarstvo še večjih škod.

da z združenimi močmi prebrodimo težke čase,

ki jih povzročata svetovna gospodarska kriza. Le naši združeni napori nam bodo omogočili, da prestanemo to trpko preizkušnjo in da obvarujemo gospodarstvo še večjih škod.

da z združenimi močmi prebrodimo težke čase,

ki jih povzročata svetovna gospodarska kriza. Le naši združeni napori nam bodo omogočili, da prestanemo to trpko preizkušnjo in da obvarujemo gospodarstvo še večjih škod.

da z združenimi močmi prebrodimo težke čase,

ki jih povzročata svetovna gospodarska kriza. Le naši združeni napori nam bodo omogočili, da prestanemo to trpko preizkušnjo in da obvarujemo gospodarstvo še večjih škod.

da z združenimi močmi prebrodimo težke čase,

ki jih povzročata svetovna gospodarska kriza. Le naši združeni napori nam bodo omogočili, da prestanemo to trpko preizkušnjo in da obvarujemo gospodarstvo še večjih škod.

da z združenimi močmi prebrodimo težke čase,

ki jih povzročata svetovna gospodarska kriza. Le naši združeni napori nam bodo omogočili, da prestanemo to trpko preizkušnjo in da obvarujemo gospodarstvo še večjih škod.

da z združenimi močmi prebrodimo težke čase,

ki jih povzročata svetovna gospodarska kriza. Le naši združeni napori nam bodo omogočili, da prestanemo to trpko preizkušnjo in da obvarujemo gospodarstvo še večjih škod.

da z združenimi močmi prebrodimo težke čase,

ki jih povzročata svetovna gospodarska kriza. Le naši združeni napori nam bodo omogočili, da prestanemo to trpko preizkušnjo in da obvarujemo gospodarstvo še večjih škod.

da z združenimi močmi prebrodimo težke čase,

ki jih povzročata svetovna gospodarska kriza. Le naši združeni napori nam bodo omogočili, da prestanemo to trpko preizkušnjo in da obvarujemo gospodarstvo še večjih škod.

da z združenimi močmi prebrodimo težke čase,

Bodočnost angleškega funta

Angleški zakladni tajnik je imel dne 9. 1. m. v parlamentu govor o bodočnosti angleškega funta, o katerem je dejal med drugim sledeče:

Vlada bo nadaljevala s svojo politiko, ki stremi za povečanjem kupne moči funta v notranjosti države. Stabilizacija funta je brezpogojno potrebna, če si želimo v svetu zdrave trgovinske odnošaje. Četudi je jasno, da ni mogoče prorokovati kdaj in na kateri višini bomo stabilizirali funt, vendar je naš končni cilj le njegova stabilizacija in moram reči, da smo pripravljeni podvzeti vse mogoče korake, samo da čimprej dosežemo ta naš cilj. Da se nekoliko pobavim z vrednostjo funta v inozemstvu, naj predvsem omenim glasove, ki so se širili o naši vladi v inozemstvu v zvezi s padcem vrednosti funta. Natolečevali so nam, da smo sami prostovoljno povzročili padec vrednosti funta, v svrhu da bi zmanjšali dneve in produkcijske cene, kar naj bi poživilo našo industrijo. Te svoje trditve so podpirali še z dejstvom, da se je že pred dolgo časa pojavilo lahko povečanje vsote plačilnih sredstev. Trdili so, da je ta dogodek začetek inflacije. Mislim, da ni treba tu povdarjati, da take trditve ne vsebujejo niti trohice resnice.

Kar je bilo v naši moči smo storili, da bi obdržali zlato podlogo, toda morali smo se ji odreči iz vzrokov, ki leže zunaj nas. Skupen obtok vseh novčanic je trenutno nekoliko manjši od onega pred 12 meseci. Ne verujem, da bi inozemstvo upoštevalo, da je sedanja situacija naše države različna od one, recimo Francije ali Nemčije v času padca njih valute. Te države so tedaj izkazovale velike deficite v svojih budžetih; morali so jih kriti z novimi bankovci. Ni nikakega razloga, da bi mislili, da homo tudi mi imeli letos in še manj prihodnje leto kak deficit v državnem proračunu. Pač pa govore številni razlogi za to, da lahko trdim, da bo v tisti v stanu zadostili vsem svojim obvezam letos in da bo tudi lahko znatno prispevala k amortizaciji svojih dolgov. Radi katerih vzrokov je prišlo do padca vrednosti funta v inozemstvu? Lahko bi jih naštevali več, k sreči pa so se pojavili skupaj. Nahajamo se baš v letnem času, ko že običajno občutimo naraščajoči pritisk na kurzo, kot posledico plačilnih obvez za naš sezonski uvoz. V ostalem pa je bil ta pritisk letos še večji, izvirajoč od anormalnega uvoza, ki se je do pred kratkim vršil in ki je sedaj ustavljen vsled korakov, ki smo jih podvzeli.

Ni dvoma, da so tuji kapitalisti potegnili svoje kredite, ki so jih imeli pri nas. Tu pa moram povdariti, da kljub vsemu ni tega storila niti francoska vlada in niti francoska Narodna banka. So gotovi, ki so že prej potegnili svoje kredite radi pomanjkanja zaupanja, foda ne radi splošnega stanja pri nas, nego v njih lastni državi in tudi radi tega, ker so hoteli imeti na razpolago svoje tekoče kredite. Z zadovoljstvom pa moram konstatirati, da so naši državljani ohranili mirno kri in duševno ravnovesje, kar oboje je vedno priznaval ves svet angleškemu narodu. Mislim, da bodo tisti tujci, ki sedaj potegujejo svoje kredite in ki pri tem radi sedanjega stanja funta trpe izgube, še kruto obžalovali ta svoj korak, kajti prepričali se bodo, da niso imeli zato najmanjšega poudara. Ne smemo pa pozabiti, da kljub temu, da se trenutno borimo s težavami, da bi dobili potreben denar za plačilo naših inozemskih dolgov, da smo še vedno glavna država upnica na svetu; brez vsakih dvomov lahko trdim, da bo funt zopet zavojeval ono mesto, katero je nosel kot glavno mednarodno kreditno sredstvo, v trenutku, ko se bo izboljšala splošna svetovna situacija.

Kdor podpira »Trgovski list« koristi skupnosti, koristi pa najbolj tudi samemu sebi!

Navodila za poslovanje s Poštno hranilnico

Na podlagi zakona o poštno-hranilnem-čerkovnem in virmanskem prometu je minister za promet predpisal nova navodila za poslovanje s Pošno hranilnico kraljevine Jugoslavije, ki so objavljena v »Službenih novinah« od 18. decembra. Ta navodila vsebujejo način poslovanja imetnikov čekovnih računov s Pošno hranilnico, kakor tudi poslovanje v poštno-hranilnem prometu in v nakazniškem prometu z inozemstvom. V navodilih je določena tudi višina pristojbin za posamezne vrste prometa in cena za posamezne tiskovine. Cena poštinih položnic je določena za prvih 1000 komadov 150 Din, za vsakih nadaljnjih 1000 komadov pa 120 Din. Knjižica, ki vsebuje 50 čekov, stane 20 dinarjev; v tej vsoti je zaračunana tudi taksa za ček od 10 par pri komadu, ki je na vsakemu čeku natisnjena. Znesek posameznega čeka, ki se glasi na prinositelja, je omejen na 100.000 Din, izjemoma more uprava centrale ali podružnice odobriti lastnikom računov, ki imajo velik promet, da izdajajo čeke preko 100.000 Din. Cena za 100 komadov čekovnih nakaznic stane 30 dinarjev, znesek ene čekovne nakaznice za izplačilo v gotovini pa je omejen na 100 tisoč dinarjev (izjemoma more uprava odobriti povišanje tega zneska do 500.000 dinarjev). Cena za kuverte Poštno hranilnice znaša 15 Din za 50 komadov.

Poštna hranilnica računa naslednje takse: 1. Manipulativno takso od 50 par za vsako vplačilo ali odobrenje s prenosom (kliringom) brez ozira za vsoto;

istotako zaračuna tudi za vsako izplačilo v gotovini ali s prenosom za vsakih začelih 5000 Din. 2. Provizijo za vplačila v višini 1/10‰, to je 10 par za vsakih začelih 1000 Din; od te provizije so oproščena vplačila s prenosom (kliringom) in drugi prenosi brez uporabe gotovine v sami Poštni hranilnici. 3. Provizijo od 1/2‰ za vsa izplačila v gotovini na podlagi čeka ali čekovne nakaznice in za prenose na žirovne račune pri Narodni banki; 4. Provizijo 1‰ za prenose v inozemstvo (minimalno 2-50 Din); 5. Provizijo 2‰ za izplačila v inozemstvo (minimalno 5 Din). 6. Takso 1 Din od vsake poštne nakaznice, ki jo kasira in znesek prenese na račun koristnika. 7. 1 Din za vsako pogojno izplačilo. 8. Takso 1 Din za pisanje nakaznice v zvezi s skupnim ali trajnim čekom. 9. Takso 3 Din za vsako posebno obvestilo o izplačilu čekovne nakaznice, ako se zahteva. 10. Takso 10 Din za vsako dispozicijo brez kritja. 11. Takso od 15 Din letno za vsak trajni ček. 12. Takso 3 Din za vsako neopravičeno pismeno reklamacijo.

RO-LEX
knjigovodstvo
VSAK DAN BILANCA
„KARTOTEKA“ d. z. o. z.
Ljubljana, Selenburgova 6/I
Telefon štev. 33-38

Polet v Indijo ali reklama zastoj

Lastnik tovarn čevljev Bafa je zamislil polet v Indijo. Startal je v Zlino in leti počasi v začetni smeri. Casopisje sledi poletu »z napetostjo« in poroča o tem dnevno, kakor da bi šlo za kak rekord. V resnici je pa vse to le reklama, navaden »bluf« za navne konsumente. Kdor pozna način Bafove reklame, bo vse to kmalu spregledal in se nad noticami o poletu kvečjemu le smejat. Ko opozarjamo na to novo »rekordno« delo Bafa, se spominjamo zopet na zadnjo potresno nesrečo v južni Italiji. Ob tej priliki je poslal Bafa za žrtve katastrofe neznamen iznos v lirah, ki jih je pa italijanska vlada od-

klonila. — Mar ni bila to le reklama? Tudi naši kraji so bili neštetokrat prizadeti od elementarnih nesreč; kakor povodnji, požarov i. dr., toda še nikdar nismo slišali, da bi se Bafa spomnil nesrečnih žrtev s kako denarno podporo. Naravno, pri nas ne potrebuje Bafa take reklame, saj je povsod že dobro usidran, v Italiji mu bi pa bila prav dobrodošla. Vendar mu ni bilo preveč toplo pri srcu, ko se je italijanska vlada zahvalila za njegovo velikodušnost. Zeleti bi bilo, da bi tudi pri nas postali treznejši in ne prisojali previsoke vrednosti in važnosti dejanjem, ki so običajna reklama.

Vpisale so se nastopne firme.

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Parna žaga Ljubljana, Glavni kolodvor, družba z o. z.

Obratni predmet: Rabokup parne žage v Ljubljani, Metelkova ulica št. 4 zraven glavnega kolodvora, ki je last g. Šiške Ivana ter obratovanje te žage za rezanje tujega blaga proti plačilu. Visokost osnovne glavnice: 10.000 Din. Na to vplačani zneski v gotovini: 10.000 Din.

Poslovodje: Pavlin Ernest, tovarniški poslovodja v Ljubljani, Metelkova ulica št. 4.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 28. novembra 1931. (Firm. 1017/31 — Rg C V 27/1)

*

Sedež: Škofja Luka, Mestni trg št. 43. Besedilo: Slaščičarna Žužek, družba z o. z.

Obratni predmet: Izdelovanje, nakup in prodaja vsakovrstnega v slaščičarsko stroko spadajočega blaga ter sploh obratovanje slaščičarne in točenje brezalkoholnih pijač.

Visokost osnovne glavnice: 5000 Din. Na to vplačani zneski v gotovini 5000 dinarjev.

Poslovodje: Žužek Viktor, slaščičar v Škofji Loki, Mestni trg 43.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 28. novembra 1931. (Firm. 1014/31 — Rg C II 30/1)

*

Sedež: Trebnje na Dolenjskem. Besedilo: I. Marcon.

Obratni predmet: Trgovina z lesom in ogljem.

Imetnik: Marcon Ivan, lesni trgovec v Trebnjem.

Okrežno kot trgovsko sodišče v Novem mestu, odd. II., dne 3. decembra 1931. (Firm. 366/31 — Rg A II 57/1)

*

Vpisale so se naslednje izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

Sedež: Domžale.

Besedilo: Tovarne klobukov in slaničnikov Ladstätter, Kurzthaler, Oberwalder, Stemberger, družba z o. z., Domžale.

Besedilo firme glasi se odslej: Tovarne klobukov in slaničnikov Ladstätter, Kurzthaler, Oberwalder, Stemberger, družba z o. z., Domžale.

Visokost osnovne glavnice: Glasom nelarskega zapisa z dne 20. novembra 1931, se je zvišala osnovna glavnica od 240.000 Din na 250.000 Din na 250.000 dinarjev in je takisto prvotna glavnica 240.000 Din, kakor tudi zvišana vsota 10.000 Din, skupaj 250.000 Din, vsa v gotovini vplačana.

Izpremembe so se točke »Prvič«, »Tretje«, »Srednje« in »Osmič« družabne pogodbe.

Od Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo predlagana poslovodji sta: že vpisani poslovodja Tost Avgust, sedaj upravni svetnik in generalni direktor tega zavoda v Ljubljani in novo imenovani poslovodja Ebner Walter, inspektor Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani, ki sta upravičena podpisovati trdno na gori navedeni način z enim izmed ostalih poslovodij družbe, ali pa tudi obadva kolektivno sama in družbo na isti način zastopati.

KOLINSKA
TVORNIKA (IKORIJE)
LJUBLJANA.

OKUSNA IN ZDRAVA
JE
KOLINSKA KAVA!

Vpišeta se nova poslovodji: Ladstätter Kurt, tovarnar v Domžalah in Ebner Walter, inspektor Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani.

Izbršje se poslovodja Reich Viktor, bančni ravnatelj v Ljubljani.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 28. novembra 1931. (Firm. 984 in 1009 — Rg C IV 287/2 in 3.)

*

Sedež: Kokra.

Besedilo: »Jezerško«, lesna industrijska in trgovska družba z o. z.

Vpiše se poslovodja Hieng Ernest, trgovec v Ljubljani.

Izbršje se vsled boleznj odpoklicani poslovodja Reich Viktor.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 28. novembra 1931. (Firm. 1011 — Rg C II 199/9)

*

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: Ivan Šiška.

Obratni predmet: Tovarna parketov in parna žaga.

Prememba: obratni predmet odslej samo: Tovarna parketov.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 28. novembra 1931. (Firm. 1016 — Rg A II 68/2)

USPEH LETOSNJEGA MEDNARODNEGA VELESEJMA V BARIJU

Kakor smo že poročali, se je vršil v dneh od 6. do 21. septembra t. l. mednarodni vzorčni velesejem v Bariju, katerega so se udeležili tudi jugoslovanski trgovci.

Po podatkih, ki jih sedaj objavlja uprava tega velesejma, je znašala površina razstavnega prostora lani 115.000 kvadr. metrov, letos pa že 174.400 kv. metrov; prav tako je tudi narastlo število razstavljalcev od 1287 v l. 1930 na 3281 v l. 1931., izmed katerih je bilo 295 inozemcev in sicer Bolgarov 75, Madžarov 46, Egiptčanov 39, Albancev 38, Cehoslovakov 23, Grkov 21, Turkov 17, Angležev 8, Francozov 6, Nemcev 5, Jugoslovancev 3, SSSR 2, USA 2, Nizozemcev 2, Špancev 2 in po 1 Finec ter 1 iz Palestine.

Letošnjega velesejma se je udeležilo oficijelno 10 držav: Grčija, Madžarska, Albanija, CSR, Bolgarija, Romunija, Palestina, Turčija, Egipt in SSSR.

Palestina je letos razstavila svoje grafikone, iz katerih so nazorno izhajale vse produkcijske moči in razvojne možnosti te države. Med razstavnimi predmeti ostalih držav pa je bilo opaziti prav vse produkte dotičnih držav.

Italija sama je razstavila letos 451 vrst raznih predmetov (lani samo 282), inozemske države pa 401 različnih predmet (lani le 135).

Velesejmska uprava se je zlasti potrudila, da bi čim bolj zblížala trgovce posameznih držav med seboj. V ta namen je prirejala vsak dan številna zborovanja, na katerih so se obravnavala vsa tozadevna vprašanja. Gotovo je, da se na tak način najuspešneje utrjujejo mednarodni trgovinski odnošaji, vsled česar ne sme tudi Jugoslavija podcenjevati vloge, ki jo v tem pogledu igra vzhodni velesejem v Bariju.

Ferdo Jelenc, učitelj Gostilničarske obrtno-nadaljevalne šole v Ljubljani:

Kako dvigniti usposobljenost našega gostilničarstva

(Nadaljevanje)

Priložnosti in potov, po katerih priti do živega vprašanja, katerega pojasnitev smo si zadali, je veliko. Spravimo pa jih lahko pod tri poglavja ali tri tipe, ki so:

Vaještvo in pomočništvo v gostilni, skratka praksa v podjetjih;

pouk naraščaja v šolah in tečajih, in strokovno-izobraževalno delo v krogih gostilničarstva in nasveti v stanovskih vprašanjih.

Seveda se ta pota ne dajo ločiti eden od drugega, temveč vodijo eden v drugega ter oplaja prizadevanje v eni smeri prizadevanja v vseh drugih. Tako morejo zadostiti svoji nalogi kot učni mojstri te gospodarji, ki so se sami strokovno izobraževali. Oglejmo si torej po vrsti, kakšne posebne zahteve stavi trije tipi strokovnega izobraževanja tako v pogledu metode, kakor v pogledu učne snovi.

Praksa

Nosilec poduka je tukaj gospodar. Obrtno-nadaljevalna šola more njegovo delo le izpopolniti. Gospodar, ki je vajenca, pa tudi pomočnika, prevzel, je pred vsemi inštančami, to je pred svojo vestjo, pred zakoni človeške družbe in pred vsem, kar je vmes, odgovoren za to, da stori, kar je v njegovi moči, da bo imel učenec trajen dobiček od dela, ki mu ga opravlja. Ta trajni dobiček, ki ni odvisen od konjunktura in krize, je učenčeva usposobljenost.

Težišče usposabljanja potom prakse v podjetju pa je danes pri nas pomaknjeno preveč na stran dela samega. Preveč prevladuje mnenje, da je zadostni, če se da vajencu na razpolago obrat, da se v njem vbrilhat sam, in da je vsaka na daljšo roko preračunana pomoč odveč. To ni prav. Ako hočemo imeti res tako usposobljeno osebje, da bo v svojem delokrogu lahko konkuriralo z osebjem vseh dežel, ki tekmujejo z nami na polju tujskega prometa, potem mu morajo gospodarji staviti na razpolago vse svoje izkušnje in vse svoje znanje. S tem se bo vsaj deloma popravilo ono, za kar smo z usposobljenostjo gostilničarstva za večino onih dežel zapostali. Kajti nujno so že obrati, v katerih je postavljen tuji vajenec, boljši od naših in so tam že šole vzornejše, zraven tega pa so po vsem, kar vemo, tam tudi gospodarji proti svojim učencem velikodušnejši v izkazovanju duhovnih dobrot. Dajmo torej vajencu vse, kar znamo in pečajmo se z njim na bolj velikodušen način, kakor pa je to sedaj v navadi. S tem bomo zadeli del vrzeli, ki zeva med nami in našimi konkurenti, z ostalimi, o čemur bočemo še premišljevali, pa jo bomo morebiti izravnali docela.

Pod poglavje prakse spada tudi izmenjava našega osebja z osebjem tujih dežel. Gostilničarstvo je poklic, ki zahteva najbolj neposreden stik s tujcem. Tujca spoznati tako dobro, da se mu more prodati to, kar ima naprodaj gosilničar, pa je najlažje, ako se gre v njegovo deželo. Že njegovemu jeziku se je težko drugače priučiti. Zaradi tega so mladi gostilničarji, ki še niso smatrali svoje učne dobe za končano, v vseh časih silili v tuje dežele. V prejšnjih časih, ko je cvetelo še vandrovo, se je gostilničarsko osebje izmenjavalo med deželami na povsem naraven način. Ukažen mladenič je šel v tujino in tam stopil v službo. Danes je to zajezeno ter se vrši izmenjava po načelu kompenzacije, oziroma nje obratne plati, represalije. Kolikor vzame ena dežela nastavljenec druge, toliko jih vzame ta druga dežela od prve.

Stvar pa ni tako enostavna, kakor je izrečena, kajti prvič mora imeti nastavljenec že doma toliko podlage, da bo tujemu gospodarju lahko koristil, drugič pa bo moral tuji nastavljenec, ki pride k nam, od svojega dela pri nas kaj posebnega imeti. Jasno je, da mu drugega skoraj ne moremo dati, kakor boljši zaslužek, kakor ga pa ima doma. Kako naj se uravna ta plat, to je go-

spodarsko vprašanje ter ne more biti predmet naših premišljevanj. Eminentna naša naloga pa bo, da damo mladem gostilničarju tako strokovno podlago, da bo s pridom lahko zamenjal tujega. Že zaradi tega, da omogočimo izmenjavo, se morajo vsa naša prizadevanja na polju usposabljanja vršiti s pogledom na to, da bodo imela mednarodno vrednost. Če se nam zdi, da je kaka stvar potrebna izboljšanja in ne vemo

na prvi mah, kako naj jo izboljšamo, se ne smemo zateči k misli, da je tako, kakor je, tudi dobro, ker zadostuje za domačo rabo. Organom, ki imajo izmenjavo osebja neposredno izvršiti, bo potem delo lahko.

Za vajence je obvezen obisk obrtno-nadaljevalne šole. Kakšna naj bo ta pogledana s stališča gostilničarskih koristi, bomo pojasnili prihodnjic.

(Dalje prihodnjic.)

Brzotavi: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik: Josip Verlič

Ljubljana

Veletrgovina kolonialne robe. Saloga ipirita, raznega žganja in konjaka. Veleprazarna kava. Mlini za dišava. Mineralne vode.

Dunajska cesta 33

Godna potrežba Ustanovljeno leta 1840 Cenik na razpolago

Gospodarski položaj Francije

Iz pariških listov posnamemo:

Svetovna gospodarska kriza, ki se je toliko let Francije ogibala, je zadela sedaj tudi to deželo. Če gremo stvari do dna, vidimo v letu 1930 splošni nazadovni koeficient ca 12 do 16 odstotkov, ki je v primeri z drugimi državami (U. S. A., Anglija itd.) relativno majhen, in se mora gospodarska politika Francije od leta 1926 dalje označiti kot uspešna. Visoka zaščitna carina je mogla francosko poljedelstvo, ki ga politično in gospodarsko ne moremo dosti visoko oceniti, obvarovati pred hujšimi posledicami svetovne krize. Ker znaša poljedelsko prebivalstvo Francije 52 odstotkov vsega prebivalstva, je imela njegova zaščita naravno tudi na notranjem francoskem trgu bolj ali manj stabilizirajoč vpliv, ki se javlja zopet v celi vrsti industrij.

V ospredju gospodarskega razmotrivanja stoječa težka industrija (železo in jeklo) kaže zato v svojem razvoju relativno ugodno sliko. Sicer so se od tedaj naprej naročila skoraj pri vseh velepodjetjih zmanjšala in je bilo v metalurgiji in v rudarstvu tudi efektivno stanje delavstva močno reducirano, a v nobenem pomembnem slučaju ni bilo delo popolnoma ustavljeno. Železne in jeklene tovarne delajo še zmeraj z več kot 60 odstotki svoje normalne zaposlenosti, nekatera med njimi tudi s 75 odstotki. V avtomobilni industriji delajo velika tri podjetja s ca 40 odstotki zaposlenosti leta 1929-30 in imajo v posameznih slučajih (majhni vozovi) tudi še naročila za tri do štiri mesece naprej. Seveda je pa morala vsa metalurgična industrija svoje prodajne cene znižati; tudi v premogovnikih so cene padale, in je verjetno, da bodo te industrije prenesle zimo s še nekoliko večjo izgubo.

Bolj kot industrija trpi pod krizo zunanja trgovina Francije. Čeprav od leta 1913 nadalje mesečno skoraj zmeraj za ca 600 milijonov papirnatih frankov pasivna, je postala zunanja trgovina letos pod vplivom svetovnih gospodarskih razmer na mesec povprečno za eno milijardo pasivna. Med dobavitelji je prišla na prvo mesto Nemčija, dobitelji Ameriko in Anglijo. Seveda je pa pasivnost trgovske bilance povečini odtehtana z vsaj teoretičnim aktivom plačilne bilance, v kateri so pa dohodki iz turistickega prometa letos kljub kolonialni razstavi manjši kot so bili druga leta.

Od trgovskopolitičnih posledic in od denarnih dogodkov v inozemstvu prav zelo prizadeta je pa v zadnjem času francoska tekstilna industrija. Nova ureditev angleškega funta je zelo občutno škodovala tako izvozu svile iz Lyona kot tekstilni industriji francoskega severa in Alzacije. Tekstilna kriza se je javila slednjic tudi v velikih francoskih blagovnih hišah z znižanjem cen za fabrikate, v nobenem slučaju pa ni dovela do kakršnihkoli pomembnejših motenj.

Nekoliko ostreje od krize prizadeta je tudi francoska industrija čevljev. V

doglednem času bo parlament sprejel novo zaščitno carino v znesku 12 do 15 frankov za 1 par čevljev in bo s tem francoski čevljarji industriji zelo pomagal. V koliko bo pa to oviralo uvoz čevljev, se danes še ne more naprej povedati.

Vsekakor se pa more le ponoviti, da je veleindustrija v Franciji kljub vsemu temu, kar smo povedali, še zelo odprta in da se bo mogla s pomočjo bližnjega vladnega investicijskega programa tudi v bodoče dobro braniti. Poljedelstvu se razen nekaterih okrajev, kojih največji odjemalec je bila Anglija, godi vobče le malo slabše kot lani. Transportne številke železnic kažejo napram lanskemu letu le 9-odstoten padeč. Cene od pričetka leta dalje neprestano padajo.

Vsled delnih odpustov delavcev v vseh industrijah se je brezposelnost, ki je štela pred letom dni ca 90.000 oseb, pogloma zvišala na ca 300.000 popolnoma brezposelnih. Govori se sicer tudi o milijonu in še več, a takšne vesti razširjajo večinoma le strankarski listi iz političnih ozirov. Pravilna številka je ca 300.000, maksimalno 400.000.

O težki krizi se torej v Franciji ne more govoriti, če jo primerjamo s sedmimi deželami. More se pa računati z vplivanjem dogodkov v ostalem svetu, kar pa francosko gospodarstvo večinoma odbije. Napačno bi bilo prezreti padeč produkcije in govoriti o po-

ložaju, ki ne povzroča skrbi, a ta bojazen je v Franciji mnogo manjša kot v drugih državah, ker se ne more govoriti ne o preveliki industrijalizaciji in ne o prevelikem financiranju.

Zadnji dogodki v francoskem bankarstvu so pač dokazali, da je del finančnih zavodov potreben opore ali pa da si je moral pomagati s fuzijami. Cela vrsta majhnih bank je morala zato ustaviti izplačila. A vse te insolvente niso zadele velikih krogov vlagateljev, ker je dala pri znani Banque Nationale de Crédit država jamčiti vloge s pomočjo drugih bank. In tako ni prišlo do komplikacij ali panik. Tudi pri vrsti srednjih bank so akutne težkoče odstranjene, in obstoji sedaj celó upanje, da se bo mogla vzdržati tudi Banque Nationale de Crédit, brž ko bo končana njena sedaj v teku se nahajajoča reorganizacija.

Z bančno krizo so nastali seveda tudi v krizi zaupanja marsikakšni izrodki, ki so se javili v močnem tezavriranju bankovcev in zlatih novcev. Živahna trgovina z zlatom, ki je bila pred dobrim mesecem še zelo razvita, je pa sedaj popolnoma prenehala. Ljudje, ki so tedaj zlato kupovali, se ga hočejo sedaj zopet znebiti. Tudi dvigi vlog pri bankah so se prav močno zmanjšali in se more danes ugotoviti že zopetni dotok denarja v velike kreditne zavode, kojih na močni disponibilnosti bazirani sloves najprevidnejšega poslovanja se je v zadnjih treh kriznih mesecih še povečal. Okoli 25 odstotkov francoskega obtoka bankovcev je tezavriranih danes pri prebivalstvu, posebno pri kmečkem.

O državni podpori za industrijo itd. so prišle v zadnjih dneh po indiskreciji zanimive številke na dan. Bankam je posodila država ca 2 milijardi frankov, in sicer medtem že reorganizirani Banque d'Alsace et de Lorraine 910 milijonov in gori imenovani Banque Nationale de Crédit 1062 milijonov frankov, da je bilo omogočeno izplačilo zahtevanih vlog. Ker bi dobila država ta posojila rada vsaj deloma nazaj, ji je na nadaljnem obstoju bank seveda mnogo lažje. Poleg tega je dal zakladni urad nekaterim družbam iz svojih deviznih zalog za 1413 milijonov frankov deviz na razpolago, da so mogle predčasno odplačati svoja inozemska posojila. Družbe so se zavezale, da bodo vrnilo posojila v letnih obrokih. — Slednjic je dala francoska državna uprava posojila tudi nekaterim inozemskim državam: Poljski 216 milijonov frankov po 5 odstotkov za dobo 15 let, Jugoslaviji 265 milijonov frankov po 5 odstotkov, vračljivo v 5 letih, Ogrski 354 milijonov frankov po 5 odstotkov, vračljivo v 1 letu.

Doplacilo za pšenico ostane neizpremenjeno

Privilegirana družba za izvoz deželnih pridelkov sporoča, da bo decemberski dodatek k pšenični ceni za trgovske mlane ostal neizpremenjen tudi v januarju in bo znašal po kraju pridelave 8000, 8500 in 9000 Din za desetonski vagon.

Dr. Engliš: Pričenja se svetlikati

Češkoslovaški finančni minister doktor Engliš je priobčil v »Lid. Nov.« članek z naslovom: Jutranji svit. Peča se z vprašanji sedanje gospodarske krize, s problemom racionalizacije, govori o deflaciji, o napetosti na denarnem trgu, o likvidnosti denarnih zavodov itd. Zaključuje: »Zdi se mi, da se pričena svetlikati, da smo na dobri poti in da bom, če bom živel, mogel za bodoči Božič pisati o rastoči črti vsega našega narodnega gospodarstva.« Kar velja za Češkoslovaško, velja mutatis mutandis tudi za druge države. Engliš je med redkimi optimisti sedanjih težkih dni; k njim spada tudi Norman, guverner Angleške banke, ki je pred kratkim dejal, da bo sedanja svetovna finančna kriza premagana v dveh mesecih.

ČE DVA ISTO NAPRAVITA

K odpravi zlatega standarda v Japonski pripominja »Daily Telegraph«: V krogih bombaževе industrije v Lancashire (najvažnejši okraj angleške bombaževе industrije) vladajo velike skrbi. Nad 50 velikih tvrdk je v glavnem navezanih na kitajski trg. Ta trg so bili po večini Angleži zgubili v korist Japoncev, a vsled nemirov v Mandžuriji, japonskega bojkota na Kitajskem in vsled opustitve zlatega standarda v Angliji se je angleška trgovina s Kitajsko v zadnjih mesecih stalno boljšala. Sedaj obstoji bojazen, da bo japonska vrednota bolj padla kot je angleška in bodo mogle japonske tvrdke ceneje ponujati kot lancashirske.

IN HOLANDIJA?

Iz Haaga poročajo, da računijo v Holandiji z resnimi posledicami sedanjih gospodarskih dogodkov za holandsko trgovino, zlasti v Holandski Vzhodni Indiji, in mislijo morda slediti japonskemu zgledu in opustiti zlati standard. To se bo poznalo tudi v Južni Afriki, kjer imajo Holandci velike interese. Resnica je, da pomeni japonska opustitev zlate valute na trgih Daljnega vzhoda resne prodajne težkoče za one dežele, ki vztrajajo pri zlatem standardu.

Ob novemu letu pridobivajte »Trgovskemu listu« nove naročnike!

Kdor pomaža listu, pomaža skupni stvari, pomaža samemu sebi.

Cilji angleškega protekcijonizma

Ena glavnih senzacij v trgovinski politiki evropskih držav je bil pač preokret angleške trgovinske politike iz sistema svobodne trgovine v sistem protekcijonizma. Z ozirom na ta velik preobrat pač ni čuda, da se z njim podrobneje bavijo skoro vsi gospodarski listi. Med tem ko neki izmed teh zastopajo mnenje, da je cilj angleškega protekcijonizma samo povzdiga oziroma okrepitev domačega gospodarstva, pa zatrjujejo drugi, da zasleduje sedanja angleška trgovinska politika veliko bolj altruistične namene. Namen in cilj angleškega protekcijonizma naj bi bilo popolno ozdravljenje gospodarskih odnosov vseh držav.

V ta namen hoče Anglija najprej svetu pokazati kam sploh vodi protekcijonizem, vsled česar noče zaenkrat skleniti nikakih novih trgovinskih pogodb in zlasti ne takih, kot se danes v svetu sklepajo, ko jih je možno na vse mogoče načine izigravati. Angleški protekcijonizem naj prisili države z vsemi svojimi posledicami, da bodo začele resno misliti na preorijentacijo svoje trgovinske politike.

Pri vsem tem pa si namerava Anglija še ustvariti neko pozicijo, ki bo lahko v tem vprašanju odločala.

Anglija tvori namreč s svojimi dominijoni in kolonijami precej zaključeno gospodarsko enoto. V vsem tem ogromnem ozemlju hoče upeljati gospodar-

stvo po točno določenem načrtu, h kateremu namerava pritegniti še Združene države Sev. Amerike. Pri tem namreč Anglija računa, da nobena druga evropska država ne more ustvariti podobnega gospodarskega bloka, Amerika sama pa se radi različnosti gospodarskih interesov ne more nasloniti na Evropo v svrhu ustanovitve protibloka in, bo tako prisiljena stopiti na stran Anglije. Sicer pa to tudi ne bo tako težko, kajti obe državi zasledujeta slične gospodarske interese. Če se Angliji vse to res posreči, tedaj skoro ni dvoma, da bosta ti dve državi ali bolje rečeno, Anglija, diktirali bodočo gospodarsko politiko vseh držav.

Vrhu vsega tega pa računa Anglija še z neurejenimi političnimi razmerami evropskih držav, dobro se pri tem zavedajoč, da take razmere vodijo posamezne države tudi do gospodarske propasti in s tem do zmanjšanja odpora.

Angleški protekcijonizem torej naj bi zasledoval baš obratno od tega, kar je on danes v resnici: postavitve vsega svetovnega gospodarstva na neko solidnejšo bazo in podati možnost nemotnega razvoja gospodarstva vsake države ter tako premagati sedanjo gospodarsko krizo. V koliko se bo to Angliji res posrečilo brez škode za gospodarstvo drugih, o tem bo govorila bodočnost.

Proti škodljivcem

Pod tem naslovom priobčuje »Jugosl. Lloyd« uvodni članek, v katerem se obrača proti onim poedincem, ki kot predstavniki našega gospodarstva ali kot voditelji gotovih poslov in podjetij izrabljajo ta svoj položaj v svoje egoistične namene. Članek energično zahteva, da se enkrat končno javno določi mejo med interesi gospodarstva in interesi posameznikov ter da je treba obračunati z onimi, ki te razlike ne poznajo, četudi mogoče uživajo danes ugled in prvenstvo.

Da bo pa taka akcija uspešna zato je potrebna močna organizacija vseh onih poštenih gospodarstvenikov in javnih delavcev, ki bo energično in konsekvntno započela svoje delo. Razveseljivo je to, da se taki ljudje že javljajo in tako je pričakovati, da se bo ustvaril močan pokret, ki bo vodil računa tudi z narodnimi masami, ki tudi same dobivajo vedno večji smisel za ona gospodarska vprašanja, glede katerih se je še do nedavna mislilo, da spadajo v izključno kompetenco gotovih »privilegiranih« interesentov.

Prav posebna kasta škodljivcev pa so oni, ki sejejo danes nezaupanje med ljudstvo v pogledu naše valute. Sem spadajo predvsem oni, ki so započeli fakturirati v tuji valuti ali pa ki so fakturirali v naši valuti z vsemi mogočimi pristavki. Krog teh škodljivcev se je že tako razširil, da je bil g. minister financ prisiljen podvzeti proti njim zakonske mere. Še tako majhna akcija takega poedincea more občutno škodovati vsemu gospodarstvu, vsled česar je dobro, če se dejanja takih ne bi skrivala s plaščem oprostjenja ali pozabljenja.

REKORD MED AMERIŠKIMI UPRAVNIMI SVETNIKI

Rekord glede števila upravnosvetniških mest ima Henry L. Doherty v New Yorku s 123 mesti. Sledi mu Patrick E. Crowley, nedavno odstopivši predsednik železniške družbe New York Central, s 84 mandati. Med znanimi zastopniki ameriškega gospodarskega življenja imenujemo nadalje Rockefellerja z 52 mesti, Wiggina (47) od Chase National Bank, Sloana (52) od General Motors, H. S. Vanderbiltja (40), W. K. Vanderbiltja (28), W. H. Vanderbiltja (17), S. Z. Mitchellja (37), P. M. Warburga (17), I. Pierpont Morgana (15), njegovega zastopnika Lamonta (14). In premoženja teh upravnih svetnikov? Samo Rockefeller je že tako premožen, da more kupiti vso Jugoslavijo, z vsem njenim posestvom, rudniki, industrijo, bankami, hranilnicami, trgovinami, obrti itd., sploh vse v celoti.

Razno

Izračunavanje obéinske trošarine. Kraljevska banska uprava Dravske banovine je izdala glede izračunavanja obéinske trošarine organom finančne kontrole dne 4. t. m. pod št. II. 28.342/1 nastopno navodilo: »Trošarinski zavezanci se pritožujejo, da zaokrožujejo organi finančne kontrole pri izračunavanju obéinske trošarine na špirit, žganje, liker, rum in konjak ulomke hektoliterskih stopenj v vsakem primeru navzgor, četudi znaša ulomek pod 50 stotink. Na primer: od 21⁶ litra slivovke 40% — 8⁶⁴ hl⁰ in 11² litra droženke 50% — 5⁶⁰ hl⁰, skupaj 14²⁴ hl⁰ je zaračunala in pobrala finančna kontrola občinsko trošarino, ki znaša Din 10[—] od hl⁰ v znesku Din 150[—], tedaj za Din 7⁶⁰ več, kot bi smela dejansko znašati občinska trošarina. Da se preprečijo slične pritožbe, odrejam, da se izračunava v prihodnje občinska trošarina od zgoraj navedenih pijač vedno na 2 decimalki in da se vsako zaokroževanje ulomkov najsiho navzdol kakor tudi navzgor popolnoma ukine. Pripominjam, da za takšno zaokroževanje tudi ni podana zakonska osnova, ker predvideva točka 59. čl. 109 pravilnika za izvrševanje zakona o državni trošarini takšno zaokroževanje le pri računanju državne trošarine pri proizvajalcih. S tem obenem razveljavljam zadnji odstavek tukajšnje okrožnice II. No. 6930/1 z dne 26. februarja 1931.«

Turčija omejuje uvoz. Turška vlada bo del uvoznih predmetov kontingentirala. Od 1. januarja naprej se bo na vsaka dva meseca priobčil seznam onih inozemskih pridelkov, kojih uvoz bo dovoljen. V bodoče bo trgovinskih pogodbam z onimi državami, kojih trgovska bilanca s Turčijo je aktivna, pridejana kompenzacijska lista.

Carinska zvišanja v Finski. Vlada Finske je predložila parlamentu carinsko predlogo, ki stopi takoj v veljavo. Zviša se carina za pšenico na 125 finskih mark, za pšenično moko na 150 oziroma 250, za riž na 175, za kristalni sladkor na 150, za ostale vrste sladkorja na 150, bencin 250, papirni les na 10 f. mark pri kub. metru; obenem se zviša carina na nekatere luksuzne predmete.

Proračun Rumunije za l. 1932 je v znesku à 25⁴ milijard lejev za izdatke in dohodke za à 12⁹ milijard lejev manjši kot je bil za leto 1931; je torej za polovico manjši.

Pospešujemo tujski promet!

Skoro ni države, ki bi ne polagala velike važnosti na razvoj tujskega prometa, kajti baš ta tvori vir, iz katerega črpajo dohodke skoro vse panoge narodnega gospodarstva. Država, ki ima predpogoje za razvoj tujskega prometa, mora pač skrbeti, da te svoje naravne zaklade izkoristi v čim največji meri. Kar se naravnih predpogojev tiče, moramo pač šteti našo državo med eno prvih v Evropi, le žalbog da se pri nas še vedno premalo pažnje posveča onim pogojem, na katere so tujci navajeni v drugih državah in kateri povzročajo, da se tujski promet čim ugodnejše razvija. V tem oziru bo treba pri nas še marsikaj storiti, dasi moramo priznati, da so tu gotove banovine naše države, ki daleč prednjačijo pred drugimi.

Tako n. pr. tvori Tujsko-prometni svet Dravske banovine važen faktor, katerega druge banovine pogrešajo in kateri je veliko bolj priporočljiv, kakor pa namera, ki se javlja, ustanoviti poseben zavod za pospeševanje tujskega prometa.

Razen ustanovitve takih tujsko-prometnih svetov pri vseh banovinah v državi, bi bilo pa še nujno potrebno, da se končno izdela zakon, v katerem naj bi bile vse določbe, katere so potrebne za uspešen razvoj tujskega prometa.

Tako bi bilo zlasti potrebno, da se pospešuje gradnja hotelov, kjer bi se ugotovila potreba — z oprostivijo plačevanja vseh davkov in taks za dobo 25 let. Dana naj bi bila celo možnost, da se izvede ekspropriacija zemljišča v svrhu izgraditve kake važne tujsko-prometne naprave.

Dalje naj bi se določilo, da se smejo uporabiti vse takse, katere pobere občina na podlagi tujskega prometa za gradnjo in v korist turizma dotične občine.

Pa tudi država sama kakor tudi banovina naj bi se pri sestavi proračuna ozirale v prvi vrsti na dela, ki so nujno potrebna za pospeševanje turizma ter subvencionirala tudi privatno inicijativo.

Denar, ki bi ga tako država izdala, bi nikakor ne bil vržen stran, kajti s povečanim tujskim prometom, bi se povečali tudi državni dohodki na davkih, taksah, dohodki železnic in pošte. Istočasno bi se pa tudi povečalo narodno premoženje in to zlasti v onih krajih, kjer je to najbolj nujno potrebno.

PRODUKCIJA ZLATA NE POČIVA

V januarju se je zdelo, da bodo na svetovno produkcijo zlata neugodno vplivala motenja kreditnih in vrednostnih sistemov v raznih deželah sveta skupaj s splošno gospodarsko krizo. V najvažnejši produkcijski deželi, v Transvaalu, je produkcija v prvih letošnjih mesecih stagnirala in je bila začasno celó pod produkcijo leta 1930. V zadnjih mesecih se je pa slika popolnoma spremenila, in v oktobru je bil dosežen v Transvaalu nov produkcijski rekord. Skupna produkcija mesecev januar-oktober v letih 1928, 1929, 1930 in 1931 je dala v tisočih unc 8626 enot, 8701, 8927 in 9050. Tudi iz drugih dežel se poročajo višje produkcijske številke, in beremo, kar je še posebno značilno, zmeraj na novo o obratni otvoritvi starih in odkritju novih zlatih najdišč. Če je res kdaj obstajalo pomanjkanje zlata, kakor so to ugotavljala poročila Društva narodov, je svet sedaj na tem, da to pomanjkanje odstrani.

Avtobusna proga London—Kalkuta, ki bi šla iz Londona preko Kölna—Dunaja—Budimpešte—Beograda—Sofije—Carigrada in Damaska, bi bila največje dosedanje prometno podjetje; v kratkem je bodo udeležili.

Zlate zaloge Francoske banke znašajo po zadnjem bančnem izkazu 67.953 milijonov frankov in krijejo obtok bankovcev itd. s 60-26 odst. Obtok bankovcev je dosegel rekordno višino 85 milijonov frankov.

Veletrgovina
A. Šarabon
v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago
več vrst žganja, moko
ter deželne pridelke —
kakor tudi raznovrstno
rudninsko vodo

Lastna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z električnim obratom

T e l e f o n 26-66

VAŽNI SKLEPI BAKRENEGA KARTELA

Podaljšanje Mednarodnega bakrenega kartela je bilo sklenjeno s pogojem, da člani kartela v bodoče niso več vezani na diktat glede cen. To se pravi, da bo kartel omejil svoje delovanje na redukcijo produkcije. Zdi se, da ima prostost glede cen le namen, da se kartel znebi velikih svojih zalog. Svetovne zaloge rafiniranega bakra so cenjene na najmanj 750.000 ton in krijejo svetovno porabo skoraj za deset mesecev. Prostost cen bo zaloge gotovo zredčila. Ko bo to izvršeno, bo kartel zopet prevzel prejšnje funkcije; kajti le omejitev produkcije brez določanja cen bi ustvarila položaj, ki bi onemogočil nadaljnji obstoj kartela.

Ljubljanska borza

Tečaj 30. decembra 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2257-15	2263-99
Berlin 100 M	—	—
Bruselj 100 belg	783-86	786-22
Budimpešta 100 peng	—	—
Cu: 100 tr.	1097-85	1101-15
Dunaj 100 š. ngov	—	—
London 1 funt	188-93	196-43
Newyork 100 dolarjev	5609-16	5626-16
Pariz 100 fr.	220-75	221-41
Praga 100 kron	166-87	167-37
Stockholm 100 šved. kr.	—	—
Trst 100 lir	283-41	280-41

Tržna poročila

Trg jajec. V svojem poročilu o položaju mednarodne trgovine z jajci navaja Zadruga za eksport jajec v St. Juriju ob juž. žel. berlinsko poročilo od 16. t. m., glaseče se: Izredno milo vreme in oslABLJENA nakupna moč konsumenta ustvarjata brezupen položaj. Dovoz je večji kot povpraševanje; cene morajo odjenjati, če se hoče sploh kaj prodati. Tudi konservnih zalog se hočejo trgovci z vsemi silami znebiti, tako da je pritisk na cene svežih jajec še večji. Zdi se pa, da so letošnje cene že dosegle globinsko točko in da se kažejo že znaki nekoliko boljšega povpraševanja. Zaloge v Nemčiji so se močno zredčile.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 8 konjev, 6 bikov, 88 volov, 229 krav in 7 telet, skupaj 338 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 22. decembra 1931. so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže Din 3—3-75, poldebeli voli 2-50—2-75, plemenski voli 2—3, biki za klanje 2-50—3-25, klavne krave debele 2-50—3-50, plemenske krave 2 do 2-50, krave za klobasarje 1—1-25, molzne krave 3—3-50, breje krave 3—3-50, mlada živina 2-50—3, teleta 1 kg žive teže Din 4—5. — Prodanih je bilo 194 komadov, od teh za izvoz v Italijo 30 komadov. — Meso cene: Volovsko meso I. vrste 1 kg Din 10—12, II. 7—8, meso od bikov, krav, telic 4—6, telečje meso I. 10—14, II. 6—8, svinjsko meso sveže 8—15

Važna davčna opozorila.

Stev. 13.466/31.

DAVČNA UPRAVA LJUBLJANA MESTO RAZGLAŠA:

Vsi delodajalci, ki morajo po členu 100 zakona o neposrednih davkih plačevati uslužbenški davek v davčnih znakmah se pozivljajo, da v smislu naredbе ministrstva financ z dne 10. septembra 1929, šte. 83.390 predložijo tokem meseca januarja 1932 podpisani davčni upravi pregled knjižice za uslužbenški davek, da se le-ta prepriča o rednem in pravilnem plačevanju uslužbenškega davka v davčnih znakmah, ker bi se sicer proti njim postopalo po določilih čl. 139 odnosno v primeru zatajbe davka po čl. 142 zakona o neposrednih davkih.

Nadalje se vsi privatni delodajalci opozarjajo na zakon o davku na ne-oženjene moške osebe z dne 29. decembra 1930 (21. 1. 27/4 ex 1931 z dne 15. januarja 1931).

Po odredbah tega zakona so dolžni plačati davek na ne-oženjene osebe:

a) Vsi ne-oženjeni moški. b) Vdovci brez zakonske dece. c) Vsi moški, ki so ločeni sodnijsko, če nimajo zakonskih otrok in ne vzdržujejo žene in otrok. Vse to velja počenši z 1. januarjem 1931, če so izpolnili 30. leto in niso prekoračili 60. leta in stanujejo v mestih, mestecih, trgih in sreskih krajih.

Oproščeni pa so tega davka:

1. Vse posvečene osebe, ki jim je zakon prepovedan po cerkvenih predpisih.

2. osebe, ki se zaradi cerkvenih predpisov ne morejo ponovno oženiti.

3. vojaki in podoficirji pod zastavo in nižji oficirji.

4. obsojenci v zaporih za dobo odse-

denja kazni.

5. tujci.

6. osebe, ki so po civilnem zakoniku nesposobne upravljati svoje imetje.

7. polni invalidi.

8. osebe v službenih odnošajih katerih plače ne znašajo več kakor 2500 Din mesečno.

Davek plačajo osebe od 30 do 35 leta v iznosu 50% neposrednega davka po členu 95 in 96 zakona o neposrednih davkih. Osebe med 35. in 40. leti plačajo 40%, med 40. in 50. letom 25% med 50. in 60. letom pa 10%. Po navedenem plačujejo davek na ne-oženjene osebe v iznosu 50% vse moške osebe, ki so najkasneje 31. decembra davčnega leta dovršili 30. leto pa ne prekoračili 35. leto svoje starosti, v iznosu 40% moške osebe, ki so do omenjenega dneva dovršile 35. leto in ne prekoračile 40. leto svoje starosti, v iznosu 25% moške osebe, ki so do navedenega dneva dovršile 40. leto pa ne prekoračile 50. leto svoje starosti, v iznosu 10% moške osebe, ki so do omenjenega dneva dovršile 50. leto pa ne prekoračile 60. leto svoje starosti.

Ta davek plačujejo skupno z uslužbenškim davkom tako od ponavljajočih se dohodkov kakor od dohodkov od slučaja do slučaja. Pri obračunavanju davka se del dinarja v iznosu 50 par ne upošteva, nad 50 par pa se računa kot cel dinar.

Organi, ki izplačujejo plače, so dolžni ugotoviti od vsakega posameznega uslužbenca ali je samski, vdovec ali ločenec, dalje ali je kot vdovec ali ločenec imel zakonito deco, razen tega pa tudi ali vzdržuje ženo in zakonske otroke.

Prav tako so dolžni organi ugotoviti, koliko let je vsakteremu uslužbencu ali nameščencu, ki je podvržen davku ob koncu davčnega leta. Posvečene osebe, vojaki, podoficirji ter nižji oficirji, dalje onim uslužbencem, katerih mesečni dohodki so manjši od 2500 Din brutto ni treba dokazati da so oproščeni tega davka, ker se to lahko ugotovi na podlagi uradnih podatkov. Vse druge osebe, ki so našete kot oproščene tega davka, morajo pravico do oprostive dokumentirati z listinami. Prav tako morajo dokazati dotične osebe, da so sodno ločene in da morajo vzdrževati ženo ali zakonsko deco.

Nameščenci, odnosno osebe, ki imajo ali so kadarkoli istočasno imeli 9 ali več živih otrok, so oproščeni plačevanja vseh davkov, torej tudi uslužbenškega davka in samskega davka. Pravico do oprostive mora prijaviti davčni zavezanec s polnoveljavnimi dokazi pristojni davčni upravi. Davek na ne-oženjene moške osebe se ne more plačati z davčnimi znakmi ampak se mora odvesti davčni blagajni mesečno v gotovini po službodajalcu.

V ostalem veljajo za to davčno obliko odredbe zakona o neposrednih davkih.

Stev. 13.428/31.

DAVČNA UPRAVA LJUBLJANA MESTO RAZGLAŠA:

Dokler se ne izvrši nova odmera zemljarine, zgradarine, pridobnine, rentnine in družbenega davka za tekoče leto 1932, morajo davčni zavezanci plačevati te davke po predpisu iz prejšnjega leta to je iz leta 1931. Od tega so izvzeti samo oni davčni zavezanci, ki so prijavili prestanek davčne dolžnosti (člen 147 zakona o neposrednih davkih).

V smislu člena 145 pravkar omenjenega zakona o neposrednih davkih in njega pravilnika, dospel je 1. januarja 1932 že v plačilo prvi obrok zgradarine, pridobnine, rentnine, družbenega davka, pavšalnega davka na poslovni promet in vojnika. Vsi ti že v plačilo dospeli četrtletni davki se morajo plačati najkasneje do 15. februarja 1932.

Kdor bi do tega dne ne plačal zapadlega davka, se mu od neplačane vsote zaračunajo 6% zamudne obresti in se izterja neplačani davek z obrestmi vred prisilno.

Zemljarina dospe v plačilo ter se mora plačati v dveh enakih letnih obrokih, najkasneje do 15. avgusta 1932 in dne 1. novembra 1932 sicer se bodo istotako zaračunale 6% zamudne obresti in se bodo neplačane vsote prisilno izterjale.

Davek novih davčnih zavezancev in davek za nove davčne predmete, ki se bo odmeril med tekočim davčnim letom, dospe v plačilo oni dan, ko se bo davčnim zavezancem pravilno izročil plačilni nalog ali odlok. Plačati se pa mora 30. dan po vročitvi plačilnega naloga odnosno odloka in sicer v onem znesku, ki je po zakonskih rokih že dospel v plačilo.

Splošni 1% davek na poslovni promet onih zavezancev, ki ga plačujejo po knjigi opravljenega prometa, dospe in se mora plačati za I. četrtletje 1932 najkasneje do 30. januarja 1932.

Obežanci skupnega davka na poslovni promet, ki so se izjavili, da bodo plačevali ta davek po vplačilih v gotovini in menicah, morajo tudi izvršiti plačilo davka po tarifi najpozneje čez 20 dni po preteku vsakega meseca, oni pa, ki so se izjavili za plačilo davka po napravljanih računih morajo davek vplačati najpozneje čez 50 dni po preteku vsakega meseca.

Davek na rente, ki se pobira v smislu čl. 71 zakona o neposrednih davkih posredno po dolžniku, se mora plačati v 45 dneh po poteku vsakega polletja, tedaj za I. polletje do vštete 14. avgusta leta 1932.

Uslužbenški davek, kakor tudi davek na samce, ki so ga pobirali službodajalci in sicer:

1. državne in samoupravne institucije.

2. družbe, ki polagajo javne račune in ki so vsled tega načelno zavezane družbenemu davku in sicer v obih teh primerih brez ozira na število zaposlenecv in

3. ostali delodajalci, če zaposlujejo mesečno povprečno nad 20 zaposlencev, morajo odpremiti davčni upravi najkasneje do 15. dne po preteku vsakega meseca.

Ostali delodajalci pa plačujejo ta davek potom davčnih znakov na vse zasluzke in sicer s tem, da nalepijo te znakme ob vsakokratnem izplačilnem roku v knjižici za uslužbenški davek na zato določenem mestu in znakme uničijo.

Davek na samce pa morajo tudi vsi ostali delodajalci odpremiti davčni upravi brez izjeme v gotovini in sicer najkasneje do 15. dne po preteku vsakega meseca.

Fotoparate, očala, daljnoglede, ure in zlatino, kupite najboljšje pri trdkri Fr. P. Zajec, optik in urar, Ljubljana, Stari trg 9.

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 11. januarja 1932 ponudbe glede dobave 400 m³ jamskega lesa. — Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 14. januarja 1932 ponudbe glede dobave 200 m kabla. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 14. januarja 1932 ponudbe glede dobave naprave proti prenapetosti ter glede dobave 2000 kg masti za jamske vozičke. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 15. januarja 1932 ponudbe glede dobave 30.000 kg pšenične moke, 4000 kg svinjske masti, 2000 kg namiznega olja, 2500 kg kave, 5000 kg riža in 2000 kg mila. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 12. januarja 1932 pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave mrežic za plinske svetiljke; dne 14. januarja 1932 pa glede dobave telegrafsko-telefonskega materijala. — Dne 13. januarja 1932 pri Direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave 320.000 kg portland-cementa. — Dne 15. januarja 1932 pa pri Upravi državnih monopolov, ekonomski oddelek v Beogradu glede dobave motvoza. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Prodaja zabojev. Dne 12. januarja 1932 se bo vršila pri Dravskem intendantskem skladišču v Ljubljani prodaja 512 komadov starih sodov. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem skladišču).

Prodaja lesa se bo vršila dne 18. januarja 1932 pri Direkciji šum brodske imovne občine v Vinkovcih. — (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Srečno in veselo Novo leto 1932 želi

1 Ant. Krisper Coloniale

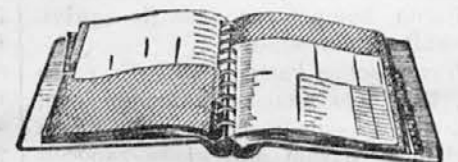
9 LJUBLJANA

3 Lastnik: JOSIP VERLIČ

2 Veletrgovina kolonijalne robe. Velepražarna kave, Mlini za dišave. Zaloga špirta, raznega žganja in konjaka. Mineralne vode.

»AGRIPPA« kartoteka v obliki knjige

je praktična, moderna, ker nima predalov in omar, je pa tudi poceni

Pojasnila in navodila daje »AGRIPPA« -kartoteka LJUBLJANA, Selenburgova ulica šte. 1

Motvoz Grosuplje

domać slovenski izdelek • Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.

Grosuplje pri Ljubljani

Ideal

Ustanovljeno leta 1906.

Najboljši stroji! Vsak kupec najboljša referenca
Tudi na obroke dobavi trdka

The Rex Co.

Ljubljana

Gradišče 10

Telefon

2268

Zagreb

Sajmište 56

Erika

Ustanovljeno leta 1906.

»**SLADKOR**« DRUŽBA Z O. Z. *

Ljubljana, Dunajska cesta 1
(palača Ljubljanske kreditne banke)

želi vsem svojim p. n. odjemalcem

srečno in veselo Novo leto 1932

»**VINOCET**« tovarna vinskega
kisa, družba z o. z.
LJUBLJANA

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

srečno in veselo Novo leto 1932

Srečno in veselo Novo leto 1932

želi vsem svojim cenj. odjemalcem

Podjetje za tehnične in elektrotehnične naprave
Slavko Kolar, Ljubljana

Dunajska cesta 22

Srečno in veselo Novo leto 1932

želi

IVAN ZAKOTNIK

mestni tesarski mojster

LJUBLJANA, Kobaridska ulica 45

Ustanovljeno leta 1880.

Ivan Dogan

strojno mizarstvo in zaloga pohištva

Ljubljana, Dunajska c. 17

ANTON STACUL, LJUBLJANA

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

srečno in veselo Novo leto 1932

Srečno in veselo Novo leto 1932

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

Ljubljanska gradbena družba
Z O. Z.

Ljubljana

Srečno in veselo Novo leto 1932

Stavbno in umetno mizarstvo

A. ROJINA & Co., Ljubljana

Slomškova ulica - - Kolodvorska ulica

Srečno in veselo Novo leto 1932

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

KARL PRELOG

LJUBLJANA • Gosposka ulica štev. 8

Vsem cenj. odjemalcem in naročnikom iz
trgovskih, industrijskih in obrtnih krogov

SREČNO NOVO LETO!

Učiteljska tiskarna in knjigarna v Ljubljani

Srečno in veselo Novo leto 1932

želi
umetna knjigoveznica **Ivan Molk**

Ljubljana

Cankarjevo nabrežje 13

Srečno in veselo Novo leto 1932 želi

Karol Narbeshuber

elektrotehnično in strojno podjetje

Moste pri Ljubljani

Vsem cenj. odjemalcem
se zahvaljujem želeč jim

srečno in veselo Novo leto 1932

JERNEJ JELENIČ

tovarna vinskega in spiritovega kisa
Ljubljana, Stara pot št. 1

Srečno in veselo Novo leto 1932

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

JERNEJ LOŽAR, LJUBLJANA
SV. PETRA C. 20

Izdelovalnica sportnih in modnih oblek

Srečno in veselo Novo leto 1932 želi
svojim odjemalcem

Tovarna pralnega praška
in kristalne sode znamke „**Zora**“

Dolničar & Richter v Ljubljani

Srečno in veselo Novo leto 1932

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

Parna pekarna

Jakob Kavčič, Ljubljana

Srečno in veselo Novo leto 1932

žele sledeče tvrdke:

Josip Kobé
špicerijska in deli-
katesna trgovina
Novo mesto

Zastopstvo Vacuum
Oil Komp. Skladišče
petroleja in bencina

Na drobno! Na debelo!

T. Mencinger

Ljubljana

Sv. Petra cesta

Kolinska
tovarna hranil
d. d.
LJUBLJANA

Kr. dvorni dobavitelj
ANTON VERBIČ
delikatese, špicerija
Ljubljana
Stritarjeva ulica

Bogdan Žilič

trgovina
z železnino

Ljubljana

A. PAULI

trgovina z žitom,
moko in deželnimi
pridelki

Ljubljana

Sv. Petra cesta 38

Sv. Petra nasip 37

Simon Kunčič

izdelovalec soda vode

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 45

prodaja
drv in premoga

Marchiotti I.

Ljubljana

Sv. Petra cesta

J. Globočnik

& drug

Ljubljana

Kavarna „Evropa“ in
v Ljubljani

Svratišče „Lovački rog“
v Zagrebu

Anton in Terezija Tonejc
Cenj. gostom in prijateljem
srečno Novo leto!

Srečno in veselo Novo leto 1932

ŠPEDIČIJSKO
PODJETJE

R. RANZINGER
LJUBLJANA

SREČNO IN VESELO
NOVO LETO 1932

K. PUČNIK
KROJAŠKI MOJSTER
LJUBLJANA
Tavčarjeva ulica št. 3

Srečno in veselo Novo leto 1932

Elektrotehnično podjetje

Ivan Mihelčič
Ljubljana

Borštnikov trg 1

Srečno in veselo
Novo leto 1932

želi vsem svojim
cenj. odjemalcem

ELEKTROTVRDKA
A. VERBAJS
LJUBLJANA
Gospodsvetska 13

Srečno in veselo
Novo leto 1932

želi

Ivan Jax i sin
Ljubljana, Gospodsvetska 2

tovarniška zaloga ši-
valnih, pisalnih in ple-
tilnih strojev ter koles

T. Eger

Ljubljana, Sv. Petra c. 2

OSVALD DOBEIC

veletrgovina galanterije in pletenin
Ljubljana, Pred škofijo 15

Srečno in veselo
Novo leto 1932

želi

Matej Orehek

modna trgovina, eksport
„ORO“ - čevljev ročnega
izdelka
Ljubljana, Kolodvorska 26

Srečno in veselo
Novo leto 1932

želi vsem svojim
cenj. odjemalcem

K. JURMAN
kraljevi dvorni optik
LJUBLJANA

Tiskarna

MERKUR

TRG-INDUSTR. D. D.

Ljubljana

Gregorčičeva ulica št. 23

želi svojim cenj. naročnikom in odjemalcem
srečno in uspešno Novo leto 1932

in se priporoča za nadaljnjo naklonjenost

Srečno in veselo novo leto 1932

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

Kastelic in drug

Trgovina s papirjem na veliko

Ljubljana, Aleksandrova c. 9

Generalno zastopstvo Združenih papirnic Vevče, Goričane in Medvode, d. d. v Ljubljani, in Sladkogorske tovarne papirja in lepenke, d. z o. z., Sladki vrh, pošta Št. Ilj pri Mariboru

Srečno in veselo
Novo leto 1932!

vsem
odjemalcem
mojih domačih
proizvodov
„ADRIA“-
COLONIALE
Filip Šibenik
tvornica
pecivnih praškov
Ljubljana

Srečno in veselo novo leto 1932

želi

tvornica „Bakula“ in stukaturnega trsja

Josip R. Puh

Ljubljana, Gradaška 22

Zaloga parketov in strešne lepenke

„Meraki“

želi vsem svojim cenj. odjemalcem

veselo in srečno novo
leto 1932!

MEDIĆ - ZANKL, Ljubljana

družba z o. z. — — — Tovarna olja, barv in lakov

Srečno in veselo novo leto 1932

želi vsem svojim
cenj. odjemalcem

ANT. KRISPER

LJUBLJANA

Srečno in veselo novo leto 1932

želi vsem svojim
cenj. odjemalcem

Pipan & Cie. Kem. komercialna
družba z o. z.

Ljubljana

Prav uspeha polno novo leto 1932 želi
vsem svojim cenj. odjemalcem tvrdka

A. Volk, Ljubljana

Resljeva cesta 24

Srečno in veselo novo leto 1932

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

Mercina & drug

Trgovina s papirjem na veliko
Ljubljana, Kolodvorska ulica šte. 8

Glavno zastopstvo in samoprodaja za Slove-
nijo vseh izdelkov tovarne za dokumentni in kartni papir
Bratje Piatnik — Radeče

Slovenia-Transport

Železniško-carinsko, špedicij-
sko in transportno podjetje

Ljubljana

Miklošičeva cesta šte. 21.
(Palača Vzajem. zavarovalnice)

Želi cenjenim naročnikom in
svojim trgovskim prijateljem
Srečno novo leto!

TVORNICA KUVERT IN KONFEKCIJA PAPIRJA

„KUVERTA“ D-1
LJUBLJANA
Kolodvorska 8, Vojkoviški-pa-1-1

želi

vsem svojim cenjenim
odjemalcem

srečno in veselo
novo leto

1 9 3 2

Srečno in veselo Novo leto 1932 želi
vsem svojim cenj. odjemalcem

Ig. Vehar, Ljubljana

Splošno mizarstvo.

Gradaška 12

Srečno in veselo Novo leto 1932 želi
Carinsko posredniški in špedicijski bureau

„GROM“

Ljubljana, Kolodvorska ulica 41

Podružnice: **MARIBOR, JESENICE, RAKEK**

**Mnogo poslovnih uspehov
v letu 1932 želimo vsem
našim cenj. odjemalcem**

GREGORC & Ko.

veletrgovina špecerijskega, kolonijalnega blaga, raznega žganja in špirta ter velepražarna za kavo
Ljubljana, Vošnjakova ul.

PRISTOU & BRICELJ

črkoslikarja specialista

Telefon 2908

Ustanovljeno l. 1903

LJUBLJANA

Resljeva cesta 4

Sv. Petra cesta 39

Specijaliteta: steklene napisne table
svetlobni reklamni napisi
pločevinaste črke

NOVOST: Od dnevne svetlobe
bleščeče napisne table

Kristalna soda

v vrečah po 50 in 100 kg.

Pralni lug znamke »Zora« z 5% mila.

Pakovan v zavitkih po 1/2 kg. Zaboji po 25 kg.

Odrpto blago v zabojih po 50 kg.

Pralni milni praški znamke »Zora«.

Kvalitete »Prima«, pakovan v zavitkih po 1/2 kg.

Zaboji po 25 kg.

Odrpto blago v zabojih po 50 kg.

Kvalitete »Ekstra«, odrpto blago v zabojih po 50 kg.

Zahtevajte ponudbe od tvrdke:

Dolničar & Richter, Ljubljana
Zvonarska ulica

SLOVENIA TRANSPORT

Železniško-carinsko,
špedicijsko in trans-
portno podjetje

Ljubljana, Miklošičeva 21

Špedicija
Ocarinjenje
Tarifni biro

MEDNARODNI TRANSPORTI
PREVOZI — PRESELITVE

Telefon 27-18

„Slavija“ Jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani

Gosposka ulica 12, telefon štev. 2176, 2276.

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Osijek, Novi Sad in Split.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave,
mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!

Iv. Brunčič

stavniki in pohištenji pleskar
in ličar

Izvršuje vsa v to stroko spada-
joča dela ter se toplo priporoča
cenjenim naročnikom.

Ljubljana, Kolodvorska 23

Cene zmerne, delo solidno,
postrežba točna

Telefon 34-76

Vinocet

tovarna vinskega kisa, d. z. o. z.

Ljubljana

nudi najfinejši in naj-
okusnejši namizni kis
iz pristinega vina. Teh-
nično in higijenično
najmoderneje urejena
kisarna v Jugoslaviji

Pisarna:

Ljubljana, Dunajska c. 1a, II. nadstr.

Zahtevajte ponudbo!

Spedicijsko podjetje

R. Ranzinger

Telefon št. 20-80

Ljubljana

prevzema vse v to stroko spadajoče posle, lastno skladišče z direktnim tirom od glav. kolodvora. Carinsko skladišče. Mestne trošarine prosto skladišče. Carinsko posredovanje. Prevoz pohištva s pohištenimi vozovi in avtomobili

KLIŠEJE

vseh vrst po
fotografijah
ali risbah

izvršuje
najsolidnejše
klišarna

ST. DEU

LJUBLJANA

DALMATINOVA 13

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklam-
ne, časopise, knjige, večbar-
vni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČEVA 23
Tel. 25-52 Telegram: Tiskarna Merkur

GRADBENO
PODJETJE IN TEHNIČNA PISARNA

MIROSLAV ZUPAN - Ljubljana

STAVBENIK Poštni ček. račun št. 12.834 Telefon št. 2103

Beton, železobetonske vodne zgradbe, arhitektura ter vsakovrstne visoke zgradbe itd. •• Sprejemanje v strokovno izvršitev vseh načrtov stavbne stroke •• Tehnična mnenja •• Zastopstvo strank v tehničnih zadevah

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ul. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzjavke: Kredit Ljubljana. - Telefon št.: 2040, 2457, 2548;
Interurban: 2706, 2806. - Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, prodajni in kreditni vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepoziti i. t. d.